

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.5.2016 r.
COM(2016) 283 final

2016/0148 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie
przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2016) 164 final}

{SWD(2016) 165 final}

UZASADNIENIE

Artykuł 21a rozporządzenia nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów”)¹ stanowi, że Komisja ocenia skuteczność i mechanizmy operacyjne tego rozporządzenia oraz dogłębnie analizuje możliwość włączenia do załącznika do tego rozporządzenia dodatkowych przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów. W następstwie tej oceny Komisja w stosownych przypadkach sporządza wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany rozporządzenia.

Komisja rozpoczęła prace w 2012 r. od przygotowania zewnętrznej oceny² funkcjonowania rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów. Następnie odbyły się konsultacje społeczne³ (w latach 2013–2014) i szczyt konsumentów w 2013 r.⁴ oraz opublikowano dwa sprawozdania obejmujące okres dwuletni, w latach 2009⁵ i 2012⁶, a także sprawozdanie Komisji z 2014 r. z funkcjonowania rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów⁷. W 2015 r. przeprowadzono ocenę skutków, aby ocenić potrzebę przedstawienia wniosku ustawodawczego. Komisja zleciła także ekspertyzy prawne i ekonomiczne⁸ mające pomóc w ocenie rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów. Sfinalizowanie przeglądu tego rozporządzenia, pierwotnie planowane na koniec 2014 r., przełożono, aby uwzględnić również priorytety polityczne obecnej Komisji.

W strategii jednolitego rynku cyfrowego⁹, przyjętej przez Komisję w dniu 6 maja 2015 r., zapowiedziano, że Komisja przedstawi wniosek dotyczący przeglądu rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, aby stworzyć bardziej efektywne mechanizmy współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie unijnych przepisów prawa konsumenckiego. W strategii jednolitego rynku¹⁰, przyjętej przez Komisję w dniu 28 października 2015 r., potwierdzono ponadto, że Komisja zapewni lepsze egzekwowanie unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów przez organy krajowe,

¹ Rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów, Dz.U. L 364 z 9.12.2004, s. 1, tekst skonsolidowany: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex:02004R2006-20130708>

² Zewnętrzna ocena rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, sprawozdanie końcowe sporządzone przez Konsorcjum ds. Oceny Polityki Konsumentckiej, z dnia 17 grudnia 2012 r. („ocena”),

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

³ Podsumowanie odpowiedzi zainteresowanych stron udzielonych w ramach konsultacji społecznych dotyczących rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów (2006/2004/WE), [http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-](http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf)

[border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf](http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf)

⁴ http://ec.europa.eu/consumers/events/ecs_2013/report/Summitconclusions.pdf

⁵ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące stosowania rozporządzenia (WE) nr 2006/2004, COM(2009) 336 final z 7.7. 2009,

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/Commission_report_pl.pdf

⁶ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie stosowania rozporządzenia (WE) 2006/2004, COM(2012) 100 final z 12.3.2012, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0100&from=PL>

⁷ COM(2014) 439 final http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140701_commission_report_cpc_reg_en.pdf

⁸ Zostaną one opublikowane wraz z wnioskiem ustawodawczym.

⁹ COM(2015) 192 final <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

¹⁰ COM(2015) 550 final http://ec.europa.eu/growth/single-market/index_en.htm

dokonując reformy rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

W sprawozdaniu Komisji opracowanym na podstawie art. 21a rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, uwzględniającym sprawozdanie z oceny skutków przygotowane w 2015 r., przedstawiono wyniki oceny skuteczności przedmiotowego rozporządzenia i zawartych w nim mechanizmów operacyjnych. W sprawozdaniu stwierdzono, że obecne rozporządzenie musi zostać zastąpione nowym, aby możliwe było zareagowanie na wyzwania związane z gospodarką cyfrową i rozwojem transgranicznego handlu detalicznego w UE. Wspomniane sprawozdanie Komisji zostaje przyjęte wraz z wnioskiem Komisji w sprawie rozporządzenia, które zastąpi obecne rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

Niniejszy wniosek dotyczący zaktualizowanego rozporządzenia stanowi część programu prac Komisji na 2016 r.¹¹ i opiera się na doświadczeniach zdobytych za pośrednictwem sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta, a dotyczących egzekwowania przepisów od 2007 r. W niniejszym uzasadnieniu określono przyczyny wniosku, skupiając się na jego głównych elementach, a w szczególności na proponowanych nowych instrumentach współpracy.

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Kontekst polityczny: potrzeba ustanowienia formalnego mechanizmu współpracy w zakresie transgranicznego egzekwowania przepisów

W rozporządzeniu w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów ujednolicono ramy współpracy między organami krajowymi w UE¹², tak aby ich działania służące egzekwowaniu przepisów prawnych mogły obejmować pełny wymiar jednolitego rynku¹³. Głównym celem rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów jest zapewnienie pewności prawa na jednolitym rynku przez spójne egzekwowanie podstawowych przepisów unijnego dorobku prawnego w dziedzinie ochrony konsumentów, które wymieniono w załączniku do tego rozporządzenia¹⁴. Istniejące rozwiązania krajowe w zakresie egzekwowania unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów nie są wystarczające w kontekście transgranicznym. Niezbędna jest zatem skuteczna ogólnounijna współpraca między organami publicznymi w zakresie transgranicznego egzekwowania przepisów. Umożliwi ona zapobieganie wykorzystywaniu przez przedsiębiorców, którzy nie przestrzegają przepisów, luk, a także terytorialnych lub innych ograniczeń wpływających negatywnie na zdolność poszczególnych państw członkowskich do egzekwowania prawa.

Współpraca ta obecnie odbywa się za pośrednictwem mechanizmu ostrzegania i mechanizmu wzajemnej pomocy¹⁵, uzupełnionych o zbiór minimalnych uprawnień¹⁶ niezbędnych organom

¹¹ COM(2015) 610.

¹² Dotyczy to również organów w EOG, gdyż rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów ma znaczenie dla EOG.

¹³ Rozporządzenie to stanowi podstawę prawną do rozszerzenia krajowych przepisów proceduralnych, tak aby można je było stosować w sytuacjach transgranicznych, tj. gdy nadużycie, którego dopuścił się przedsiębiorca mający siedzibę w jednym państwie członkowskim, dotyczy konsumentów w innym państwie członkowskim.

¹⁴ Załącznik do rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów obejmuje obecnie 18 różnych przepisów prawa ochrony konsumentów i jest regularnie aktualizowany, gdy przepisy prawa materialnego są dodawane, zmieniane lub uchylane. Wykaz ten obejmuje dyrektywy o szerokim zakresie stosowania, np. dotyczące nieuczciwych praktyk handlowych, nieuczciwych postanowień umownych, praw konsumentów, gwarancji, handlu elektronicznego, alternatywnych metod rozwiązywania sporów, prywatności elektronicznej lub przepisów sektorowych w obszarze praw pasażerów lub kredytów konsumenckich.

¹⁵ Artykuł 6–8 rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

krajowym do prowadzenia skutecznej i prawnie uzasadnionej współpracy transgranicznej. Funkcjonuje również mechanizm walki z nadużyciami dotyczącymi więcej niż dwóch państw¹⁷, w ramach którego państwa członkowskie z pomocą Komisji wspólnie rozwiązują kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania.

1.2. Ocena funkcjonowania rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów

W 2012 r. Komisja zleciła przeprowadzenie oceny rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów¹⁸. W ocenie stwierdzono, że rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów przynosi korzyści właściwym organom, konsumentom i przedsiębiorcom, oraz potwierdzono stosowność i istotność jego celów¹⁹. Zwrócono również uwagę, że wspomniane cele nie zostały w pełni osiągnięte oraz że nie wykorzystano w pełni potencjału rozporządzenia²⁰. Główne ustalenia dotyczą²¹:

- **zakresu stosowania rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów:** w sprawozdaniu z oceny zaproponowano przeanalizowanie potrzeby aktualizacji załącznika do rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów w celu zapewnienia spójności między prawodawstwem sektorowym i horyzontalnym, które jest obecnie wymienione w załączniku, w szczególności w sektorach transportu i usług finansowych²²;
- **ograniczeń wynikających z różnic w krajowych przepisach prawa procesowego i uprawnieniach do egzekwowania przepisów prawnych:** w sprawozdaniu z oceny zaproponowano zbadanie możliwości włączenia minimalnych standardów proceduralnych do rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów oraz poszerzenie minimalnych uprawnień organów odpowiedzialnych za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów w zakresie prowadzenia dochodzeń oraz uprawnień do egzekwowania przepisów prawnych²³, aby przezwyciężyć pewne trudności pod względem skuteczności współpracy²⁴;
- **funkcjonowania sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta i wspólnych działań oraz roli Komisji i innych podmiotów:** w sprawozdaniu z oceny zwrócono uwagę, że problemu powszechnych naruszeń, występujących jednocześnie w kilku państwach członkowskich, nie można w pełni rozwiązać na mocy obecnego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów²⁵. Wskazano na konieczność zapewnienia sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta dalszych wytycznych dotyczących sposobu stosowania wspólnych

¹⁶ Artykuł 4 ust. 6 rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

¹⁷ Artykuł 9 rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

¹⁸ Zewnętrzna ocena rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, sprawozdanie końcowe sporządzone przez Konsorcjum ds. Oceny Polityki Konsumenckiej, z dnia 17 grudnia 2012 r.: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

¹⁹ Sekcja 8.2 (s. 115) sprawozdania z oceny.

²⁰ Sekcja 8.3.4 (s. 118) sprawozdania z oceny.

²¹ Sekcja 9 (s. 121) sprawozdania z oceny.

²² Sekcja 2 (s. 40) sprawozdania z oceny.

²³ W niniejszym tekście terminy „organy odpowiedzialne za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów” i „właściwe organy” są używane wymiennie i oznaczają to samo.

²⁴ Sekcja 4 (s. 58) i sekcja 9.4 (s. 121) sprawozdania z oceny.

²⁵ Sekcja 5.9 (s. 94–95) i sekcja 9.5 (s. 122) sprawozdania z oceny.

działań służących egzekwowaniu przepisów prawnych oraz koordynowania tych działań²⁶, w tym wyjaśnienia roli Komisji²⁷ w tych działaniach.

1.3. Przyczyny i cele wniosku

Wdrożenie rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów spowodowało, że egzekwowanie przepisów w tej dziedzinie w całej UE jest skuteczniejsze²⁸. Jednak na głównych rynkach konsumenckich utrzymuje się wysoki poziom nieprzestrzegania podstawowych unijnych przepisów w dziedzinie ochrony konsumentów. Obecne ramy prawne nie zapewniają zdecydowanego i jednakowego egzekwowania tych przepisów w całej Unii, które jest niezbędne do utrzymania dynamiki jednolitego rynku cyfrowego.

Wysoki poziom nieprzestrzegania podstawowych unijnych przepisów w dziedzinie ochrony konsumentów

Obecny wskaźnik nieprzestrzegania przez przedsiębiorstwa przepisów unijnego dorobku prawnego w dziedzinie ochrony konsumentów wskazuje na to, że przepisy nie są dostatecznie egzekwowane. Skoordynowane kontrole stron internetowych przedsiębiorstw zajmujących się handlem elektronicznym za pośrednictwem internetu („akcje kontrolne”) prowadzone przez organy odpowiedzialne za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów od 2007 r. wykazują, że na skontrolowanych rynkach wskaźnik nieprzestrzegania podstawowych przepisów w dziedzinie ochrony konsumentów wynosi 32–69 %²⁹. Wyniki te potwierdzają dane pochodzące z Europejskich Centrów Konsumenckich: dwie trzecie spośród 37 000 indywidualnych skarg, które centra te otrzymały w 2014 r., dotyczą transgranicznych zakupów internetowych³⁰. Ponadto zachowawcze szacunki oparte na reprezentatywnej próbie pięciu sektorów internetowych (odzieżowego, towarów elektronicznych, rekreacji, kredytów konsumenckich i imprez turystycznych) pokazują, że w 2014 r. 37 % unijnych przedsiębiorstw zajmujących się handlem elektronicznym nie przestrzegało unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów. Szacuje się, że w samych tylko badanych sektorach prowadzi to do szkód w wysokości ok. 770 mln EUR rocznie dla konsumentów dokonujących transgranicznych zakupów internetowych³¹.

Niezbędny jest zatem wniosek ustawodawczy, z pomocą którego usunięte zostaną stwierdzone niedociągnięcia w rozporządzeniu w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów. Ogólnym celem wniosku jest opracowanie nowoczesnych, efektywnych i

²⁶ Tamże.

²⁷ Tamże.

²⁸ Sekcja 1 sprawozdania Komisji zawierającego ocenę skuteczności rozporządzenia (WE) nr 2006/2004, towarzyszącego niniejszemu wnioskowi.

²⁹ Sekcja 1.1 sprawozdania z oceny skutków towarzyszącego niniejszemu wnioskowi; zob. również specjalną stronę internetową poświęconą akcjom kontrolnym prowadzonym przez organy odpowiedzialne za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/sweeps/index_en.htm

³⁰ Sprawozdanie z okazji rocznicy ustanowienia Sieci Europejskich Centrów Konsumenckich za lata 2005–2015: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/ecc-net/docs/ecc_net_-_anniversary_report_2015_en.pdf Dane zawarte w tym sprawozdaniu wskazują na wiele różnych problemów, które konsumenci napotykają w kontekście transgranicznym. Pięć najczęściej wymienianych przyczyn skarg to: niedostarczenie towaru lub usługi (15 % wszystkich przypadków), wadliwy towar (11 %), problemy z umowami (10 %), niezgodność produktu lub usługi z zamówieniem (9 %) oraz nieuczciwe praktyki (6 %).

³¹ Szacunki te opierają się na podejściu opracowanym w Zjednoczonym Królestwie, które umożliwia oszacowanie szkód finansowych ponoszonych przez konsumentów. Bazują one na przeglądzie 2 682 stron internetowych handlu elektronicznego przeprowadzonym w wymienionych sektorach w 2014 r., we wszystkich państwach UE. Więcej szczegółowych informacji można znaleźć w załączniku IV (s. 82) do sprawozdania z oceny skutków towarzyszącego niniejszemu wnioskowi.

skutecznych mechanizmów współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, które zmniejszą szkody ponoszone przez konsumentów wskutek powszechnie występujących, transgranicznych naruszeń unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów. W szczególności chodzi o ograniczenie liczby przypadków, w których poważne, i powszechnie występujące naruszenia w kontekście transgranicznym nie są wykrywane ani w wystarczający sposób uwzględniane za pośrednictwem ram w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, oraz zapewnienie, aby organy ochrony konsumentów osiągały podobne wyniki w odniesieniu do tych samych nadużyć.

1.4. Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Komisja proponuje zaktualizowanie obecnego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów przez pogłębienie stopnia harmonizacji. Pomoże to w rozwiązaniu powyższych problemów i poprawi transgraniczne egzekwowanie unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów na jednolitym rynku.

We wniosku rozwija się zasady istniejącego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów w tych obszarach, które wymagają wzmocnienia ze względu na coraz większy wymiar i coraz większą skalę naruszeń na jednolitym rynku, w szczególności w jego części internetowej. Jednym z takich obszarów jest współpraca na rzecz zwalczania powszechnie występujących naruszeń. Wśród innych instrumentów proponuje się ustanowienie wspólnej procedury na poziomie unijnym na potrzeby zwalczania istotnych szkodliwych naruszeń, które dotyczą co najmniej 3/4 państw członkowskich o łącznej liczbie mieszkańców wynoszącej co najmniej 3/4 ludności UE. Proponuje się, aby Komisja podejmowała decyzję o rozpoczęciu wspólnej procedury i odgrywała w tej procedurze obowiązkową rolę koordynacyjną. Udział w tym wspólnym działaniu będzie również obowiązkowy dla państw członkowskich, których ono dotyczy.

Proponowane narzędzia stanowią znaczący krok naprzód we współpracy w zakresie egzekwowania przepisów pod względem skutecznego, efektywnego i proporcjonalnego reagowania na powszechnie występujące naruszenia o wymiarze unijnym, przynoszące znaczne szkody konsumentom i jednolitemu rynkowi.

Z uwagi na różnorodność proponowanych zmian Komisja proponuje – zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa – zastąpienie obecnie obowiązującego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów nowym rozporządzeniem, w którym znajdą się wszystkie te zmiany.

1.5. Spójność z innymi politykami Unii

Wniosek jest w pełni spójny i zgodny z istniejącymi obszarami polityki Unii, w tym w sektorze transportu, w którym zasady odszkodowania dla konsumentów określone są w szczegółowych przepisach dotyczących praw pasażerów³². Uzupełnia on ustalenia dotyczące współpracy (wymiany informacji między organami) dostępne w instrumentach sektorowych objętych rozporządzeniem w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

We wniosku nie powiela się obowiązujących przepisów sektorowych w tym prawodawstwie Unii. Obowiązujące przepisy będą miały zastosowanie do odszkodowania dla konsumentów w przedmiotowych sektorach również w kontekście współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, w szczególności w przypadku obliczania kwoty odszkodowania (np. w lotniczym transporcie pasażerskim). We wniosku uzupełniono się te przepisy, przewidując

³² Np. art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, Dz. U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.

uprawnienia i procedury współpracy na potrzeby zwalczania wewnątrzunijnych i rozpowszechnionych naruszeń.

Rozporządzenie jest spójne z mechanizmami współpracy transgranicznej funkcjonującymi na podstawie dyrektywy w sprawie rachunków płatniczych i dyrektywy w sprawie kredytów hipotecznych, których przepisy są objęte rozporządzeniem w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów. W świetle obowiązujących mechanizmów współpracy w zakresie naruszeń wewnątrzunijnych na mocy tych dyrektyw rozdział III (mechanizm wzajemnej pomocy) nie będzie miał zastosowania do wewnątrzunijnych naruszeń tych dyrektyw. Rozdział IV będzie w pełni miał zastosowanie do rozpowszechnionych naruszeń tych dyrektyw. Dla zapewnienia spójności działań w dziedzinie usług finansowych, o skoordynowanych i wspólnych działaniach na mocy rozdziału IV części I i II rozporządzenia powinien być informowany Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, w zakresie, w jakim działania te dotyczą naruszeń tych dwóch dyrektyw (rola obserwatora).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

2.1. Podstawa prawna

Podstawą prawną wniosku, podobnie jak podstawą obowiązującego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, jest art. 114 TFUE. Wniosek ma na celu usunięcie zakłóceń konkurencji i wyeliminowanie przeszkód na rynku wewnętrznym (art. 26 TFUE) oraz zachowanie i zwiększenie skuteczności i efektywności systemu transgranicznego egzekwowania unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów.

2.2. Pomocniczość

Ochrona konsumentów należy do obszaru kompetencji dzielonych między UE i państwa członkowskie. Zgodnie z art. 169 TFUE Unia przyczynia się m.in. do ochrony interesów gospodarczych konsumentów, jak również wspierania ich prawa do informacji i edukacji w celu zachowania ich interesów. Ponadgraniczny charakter technologii cyfrowych stwarza wyzwania dla organów publicznych egzekwujących unijne prawa konsumentów; ich działania są bowiem ograniczone krajowymi granicami ich jurysdykcji. Przedsiębiorcy internetowi wdrażają natomiast swoje modele i praktyki biznesowe w całej Unii, a nawet na całym świecie, bez żadnych granic.

Konieczne jest w związku z tym zapewnienie zharmonizowanych przepisów w celu koordynowania działań w zakresie publicznego egzekwowania przepisów. Pozwoli to na konsekwentne egzekwowanie przepisów prawa ochrony konsumentów w całej Unii oraz skuteczne zwalczanie naruszeń unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumentów, które występują w kilku państwach członkowskich jednocześnie. W przypadku braku unijnych ram współpracy państwa członkowskie musiałyby polegać na dużej liczbie umów dwustronnych albo na długiej i uciążliwej wymianie dowodów i dokumentów przez organy sądowe lub konsularne. Ponadto decyzje podjęte wobec przedsiębiorcy znajdującego się w innym państwie członkowskim nie zawsze byłyby możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej. W rezultacie egzekwowanie przepisów prawa w sprawach transgranicznych byłoby powolne i często nieskuteczne oraz powodowałoby ogromne opóźnienia i luki w egzekwowaniu. Co więcej, taki system zachęcałby przedsiębiorców do przenoszenia działalności w obrębie Unii i unikania tym samym konieczności stosowania się do decyzji dotyczących egzekwowania przepisów prawa, które podjęto w jednym państwie członkowskim. To z kolei zakłócałoby równe szanse i konkurencję na jednolitym rynku i zmniejszałoby zaufanie konsumentów do transakcji transgranicznych.

Wszystkie środki zawarte w niniejszym wniosku dotyczą sytuacji transgranicznych lub powszechnych naruszeń mających miejsce w kilku państwach członkowskich. Aspekty transgraniczne unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów nie mogą zostać uwzględnione w sposób wystarczający, jeżeli państwa członkowskie będą działać indywidualnie. Państwa członkowskie nie są, działając samodzielnie, w stanie zapewnić skutecznej współpracy i koordynacji swoich działań w zakresie egzekwowania przepisów. Spójność wyników egzekwowania przepisów musi być zapewniona zwłaszcza w kwestiach dotyczących kilku państw członkowskich lub całej Unii, gdyż działania w tym zakresie opierają się na unijnym prawie ochrony konsumentów, które zawiera przede wszystkim przepisy służące jak największej harmonizacji. W związku z tym, w szczególności w odniesieniu do tych zagadnień, które mają skutki ogólnounijne (powszechnie występujące naruszenia o wymiarze unijnym, w przypadku gdy naruszenie ma wpływ na co najmniej 21 państw członkowskich), do podjęcia roli koordynatora najlepiej przygotowana jest Komisja, biorąc pod uwagę skalę i zakres problemu oraz potrzebę koordynowania wielu organów i zapewnienia spójnych wyników dla konsumentów i przedsiębiorców. W tym kontekście działanie na poziomie Unii przyniosłoby wyraźne korzyści (w porównaniu z indywidualnymi działaniami państw członkowskich) pod względem poprawy skuteczności i efektywności dla wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Jednocześnie w odniesieniu do powszechnie występujących naruszeń, które nie osiągają progu pozwalającego na uznanie ich za naruszenia o wymiarze unijnym, przewidziano we wniosku – zgodnie z zasadą pomocniczości, że skoordynowane działania byłyby koordynowane głównie przez państwa członkowskie. Przewidziana zostałaby opcja zaangażowania w takie działania Komisji jako koordynatora, w stosownych przypadkach – biorąc pod uwagę skalę i zakres naruszeń.

Ponadto, podobnie jak obowiązujące rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, wniosek obejmuje wewnątrzunijne naruszenia, a także, co stanowi nowy element, powszechne naruszenia, które mają wspólne cechy i występują w kilku lub we wszystkich państwach członkowskich. Nie obejmuje on naruszeń krajowych, które mają miejsce w obrębie tylko jednego państwa członkowskiego.

Harmonizacja uprawnień właściwych organów wynikających z niniejszego rozporządzenia jest ograniczona do wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń, w przypadku których nie można wykorzystać większej części uprawnień dostępnych organom publicznym w prawie krajowym, ponieważ ich stosowanie jest ograniczone wyłącznie do spraw krajowych. Proponowane minimalne uprawnienia do współpracy w kontekście transgranicznym nie mogą być wprowadzone indywidualnie przez poszczególne państwa członkowskie, ponieważ w przypadkach, które mają wpływ na konsumentów w innych państwach członkowskich, granice jurysdykcji nie pozwoliłyby na korzystanie z tych uprawnień ponad granicami krajowymi. Na przykład dowody zebrane w ramach takich uprawnień indywidualnie dostępnych na poziomie krajowym nie mogłyby zostać wykorzystane w innym państwie członkowskim, ponieważ nie byłyby uzyskane zgodnie z prawem w tym państwie członkowskim. Minimalne uprawnienia, które miałyby być stosowane w kontekście transgranicznym, muszą zatem wynikać z instrumentu na poziomie Unii, wykraczającego poza krajowe ograniczenia jurysdykcyjne. Te ograniczenia jurysdykcyjne działań służących egzekwowaniu przepisów prawnych podejmowanych przez poszczególne państwa członkowskie są już uwzględnione w motywach 2, 5, 6, 7 i 18 obowiązującego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

2.3. Proporcjonalność

Wniosek nie wpływa na kompetencje państw członkowskich w zakresie egzekwowania prawa. W przypadku niektórych państw członkowskich konieczne może być jednak dostosowanie ich krajowych przepisów prawa procesowego, co pozwoli na zapewnienie, aby ich organy odpowiedzialne za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów mogły skutecznie korzystać z uaktualnionych minimalnych uprawnień w kontekście transgranicznym na potrzeby współpracy oraz zwalczania wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń.

We wniosku, podobnie jak w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, przewidziano wspólny zbiór minimalnych uprawnień dla wszystkich właściwych organów w państwach członkowskich w kontekście wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń. Wybrany poziom harmonizacji jest niezbędny do osiągnięcia sprawnej współpracy i wymiany dowodów między właściwymi organami oraz do poprawienia obecnej sytuacji, w której pewnych części unijnego dorobku prawnego w dziedzinie ochrony konsumentów nie można egzekwować w sposób konsekwentny i spójny w obrębie jednolitego rynku, ponieważ właściwe organy w niektórych państwach członkowskich nie mają uprawnień potrzebnych do dochodzenia i zwalczania takich naruszeń. Nie wykracza on jednak poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Wniosek spowoduje zatem poprawę współpracy w zakresie egzekwowania przepisów, nie powodując nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia organów państw członkowskich.

2.4. Wybór instrumentu

Podobnie jak w przypadku obowiązującego rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów jedynym odpowiednim instrumentem do osiągnięcia powyższych celów jest rozporządzenie. Dyrektywa lub dyrektywa ramowa nie pozwalałyby osiągnąć tych celów, gdyż po transpozycji dyrektywy nadal istniałyby granice jurysdykcji, a więc i konflikty jurysdykcyjne.

3. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI, OCENY SKUTKÓW ORAZ SPRAWOZDANIA Z OCENY ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE WSPÓŁPRACY W DZIEDZINIE OCHRONY KONSUMENTÓW

3.1. Konsultacje z zainteresowanymi stronami

W okresie od października 2013 r. do lutego 2014 r. Komisja przeprowadziła internetowe konsultacje społeczne³³ dotyczące ewentualnej reformy rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów³⁴. Zainteresowane strony poproszono o wyrażenie opinii na temat sposobów poprawy funkcjonowania i skuteczności rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, przy czym skupiono się na trzech obszarach: (i) metodach identyfikowania tendencji i naruszeń na rynkach; (ii) potrzebie wprowadzenia dodatkowych uprawnień w zakresie współpracy oraz wspólnych standardów proceduralnych

³³ Oprócz konsultacji społecznych w latach 2013–2015 prowadzono regularne konsultacje z organizacjami konsumenckimi, sieciami i urzędnikami wysokiego szczebla zatrudnionymi w organach krajowych. Były one możliwe dzięki stworzonej przez Komisję sieci kontaktów. Ponadto dwukrotnie zorganizowano warsztaty (w latach 2014 i 2015) dla ekspertów z państw członkowskich w celu omówienia podstawowych obszarów na potrzeby rewizji rozporządzenia. Dalsze dyskusje poświęcone egzekwowaniu prawa odbyły się w kontekście Europejskiego Szczytu Konsumenckiego (marzec 2013 r., Bruksela) oraz konferencji (lipiec 2014 r., Rzym), jak również w Radzie ds. Konkurencyjności (wrzesień 2014 r.).

³⁴ Sprawozdanie zawierające podsumowanie odpowiedzi zainteresowanych stron jest dostępne pod adresem: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf

dla organów egzekwowania prawa; oraz (iii) ze względu na ograniczone budżety publiczne – czy i w jaki sposób skoordynowane egzekwowanie prawa na poziomie Unii mogłoby przyczynić się do skuteczniejszego zwalczania powszechnie występujących naruszeń unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów, przynoszących szkody konsumentom i przedsiębiorcom w całej Europie.

Otrzymano łącznie 222 odpowiedzi, które były ogólnie wystarczająco reprezentatywne dla wszystkich stron bezpośrednio zainteresowanych rewizją rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów³⁵.

Wszystkie zainteresowane strony (organy publiczne, organizacje konsumenckie, Europejskie Centra Konsumenckie, przedsiębiorstwa i indywidualni konsumenci) opowiedziały się za dodatkowymi minimalnymi uprawnieniami, w szczególności uprawnieniami do dokonywania zakupów testowych w celach dochodzeniowych; wyraźnym uprawnieniem (na określonych warunkach) do podawania nazw przedsiębiorców naruszających przepisy; uprawnieniem do nakładania kar pieniężnych w celu odzyskania osiągniętych nielegalnie zysków oraz uprawnieniem do wymagania środków tymczasowych w oczekiwaniu na zakończenie pełnego postępowania. Uprawnienia te otrzymały ponad 50 % poparcia w każdej grupie zainteresowanych stron³⁶.

Jeżeli chodzi o dochodzenie roszczeń przez konsumentów³⁷, głównymi zwolennikami tych środków były organy z Niemiec, Austrii i Zjednoczonego Królestwa. Niektóre inne państwa członkowskie (państwa Europy Wschodniej, Włochy, Irlandia i Luksemburg) były bardziej niechętnie nastawione do tych środków, ponieważ obawiały się, że takie środki mogłyby być kosztowne dla organów. Inne organy były w tej kwestii neutralne. Stowarzyszenia przedsiębiorców również w mniejszym stopniu popierały ten środek³⁸. Organizacje konsumenckie natomiast zdecydowanie opowiedziały się za tym środkiem (wszystkie 34 organizacje, które udzieliły odpowiedzi w konsultacjach społecznych, jednogłośnie poparły ten środek)³⁹.

Jeżeli chodzi o standardy postępowania z naruszeniami w ramach rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, mające na celu rozwiązanie problemu istniejących różnic w krajowych przepisach proceduralnych, 88 % respondentów poparło możliwość wprowadzenia wspólnych kryteriów/standardów proceduralnych⁴⁰. Obszary, w których wprowadzenie standardów zostało uznane za szczególnie istotne i uzyskało poparcie więcej niż 55 % respondentów, obejmowały: publikowanie decyzji dotyczących egzekwowania przepisów prawa; dostęp do dokumentów; gromadzenie dowodów; badanie stron internetowych; oraz akceptowanie wyników dochodzenia przez organ partnerski⁴¹.

Prawie wszyscy respondenci (odpowiedzi na to pytanie udzieliło 190 podmiotów) uznali, że rozpowszechnione naruszenia wymagają konkretnego działania⁴². Ponad połowa organów egzekwowania prawa byłaby zainteresowana jednolitą unijną procedurą zwalczania takich naruszeń; inne organy ogólnie uznają, że skuteczne zwalczanie takich naruszeń wymaga

³⁵ Zdecydowana większość (83 %) odpowiedzi pochodziła od zainteresowanych stron znających rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, takich jak: rządy, organy publiczne i organizacje konsumenckie, zob. sekcja 2.3 (s. 4) sprawozdania z konsultacji z zainteresowanymi stronami.

³⁶ Podział według rodzajów respondentów – zob. tamże, sekcja 5.1 (s. 22).

³⁷ Sekcja 5.2 (s. 26–27), tamże.

³⁸ Tamże.

³⁹ Tamże.

⁴⁰ Tamże, sekcja 5.3 (s. 27).

⁴¹ Tamże, rys. 5.7 (s. 32).

⁴² Tamże, sekcja 6.2 (s. 37).

lepszego koordynacji⁴³. Organizacje przedsiębiorców popierają rozwój koordynacji egzekwowania przepisów na poziomie Unii, ponieważ wyraźnie dostrzegają korzyści, jakie przyniosłyby im pojedynczy punkt kontaktowy i jednolite zasady działalności⁴⁴. Procedurę współpracy w zakresie egzekwowania przepisów na poziomie Unii również zdecydowanie popierają organizacje konsumenckie⁴⁵.

Praktycznie wszystkie organy egzekwowania prawa co do zasady opowiedziały się za ulepszeniem mechanizmu nadzoru⁴⁶. Europejskie Centra Konsumenckie (83 %), organizacje konsumenckie (75 %) i przedsiębiorstwa (62 %) zaapelowały również o zapewnienie im większych możliwości wpływania na ustalenie priorytetów egzekwowania prawa oraz sygnalizowania naruszeń poprzez mechanizm ostrzegania⁴⁷. Do możliwości angażowania osób trzecich w mechanizm nadzoru rynku z rezerwą odniosły się organy publiczne, które obawiały się, że może to negatywnie wpłynąć na poufność prowadzonych przez nie dochodzeń⁴⁸.

Wyniki te zostały uwzględnione we wniosku dotyczącym zastąpienia rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

3.2. Sprawozdanie Komisji na podstawie art. 21a rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów

Zgodnie z art. 21a rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów wraz z niniejszym wnioskiem Komisja przyjmuje sprawozdanie zawierające ocenę skuteczności tego rozporządzenia. W sprawozdaniu przedstawiono wyniki przeglądu i potwierdzono, że wykonanie rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów w 2007 r. doprowadziło do utworzenia skutecznych publicznych środków ochrony interesów zbiorowych konsumentów w obrębie UE.

W sprawozdaniu tym określono także wyzwania w zakresie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów. Potwierdzono w nim główne problemy związane ze skutecznością mechanizmów operacyjnych współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, uwypuklone już w ocenie zewnętrznej. W sprawozdaniu tym stwierdzono, że należy zaktualizować załącznik w celu rozszerzenia zakresu stosowania rozporządzenia na ważne unijne przepisy dotyczące ochrony konsumentów, których obecnie rozporządzenie nie obejmuje. Proponuje się włączenie następujących przepisów Unii do załącznika do rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów: dyrektywy w sprawie kredytów hipotecznych, dyrektywy w sprawie rachunków płatniczych, rozporządzenia dotyczącego praw pasażerów w ruchu kolejowym, rozporządzenia w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą, dotyczących cen przepisów rozporządzenia w sprawie przewozów lotniczych oraz art. 20 dyrektywy usługowej⁴⁹. W sprawozdaniu podkreślono potrzebę zwiększenia szybkości, sprawności i spójności współpracy w dziedzinie egzekwowania przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów, a tym samym zwiększenia ochrony konsumentów, w szczególności w środowisku internetowym.

⁴³ Tamże, tabele 6.5 i 6.6 (s. 43–44).

⁴⁴ Tamże, rys. 6.5 (s. 38) i tabela 6.5 (s. 43).

⁴⁵ Tamże, rys. 6.5 (s. 38) i tabela 6.5 (s. 43).

⁴⁶ Tamże, tabela 4.2 (s. 15).

⁴⁷ Tamże, tabela 4.5 (s. 19).

⁴⁸ Tamże, tabela 4.6 (s. 20).

⁴⁹ Sekcja 3 sprawozdania z oceny przyjętego wraz z niniejszym wnioskiem.

3.3. Ocena skutków

Przygotowane przez Komisję sprawozdanie z oceny skutków obejmuje aspekty związane z niniejszym wnioskiem. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej Komisji wydała w listopadzie 2015 r. pozytywną opinię z zastrzeżeniem uwag, które zostały należycie uwzględnione⁵⁰.

Przeanalizowano pięć wariantów strategicznych. Preferowanym wariantem jest rewizja rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów w drodze rozszerzenia jego zakresu stosowania i wzmocnienia jego skuteczności⁵¹. Ten wariant strategiczny jest wprowadzony w niniejszym wniosku. Chociaż preferowany wariant pociąga za sobą wyższe koszty niż warianty strategiczne oparte na „braku zmian” lub „prawie miękkim” (warianty 1 i 2), doprowadzi on do osiągnięcia wszystkich celów polityki, przy rozsądnych kosztach ponoszonych przez organy krajowe i Komisję, w szczególności w porównaniu z wariantami strategicznymi 4 i 5. Poprawi on skuteczność działań publicznych i zarządzania unijnymi transgranicznymi rynkami detalicznymi, które staną się uczciwsze i bardziej przejrzyste dla przedsiębiorców i konsumentów. Zmniejszy się koszty działań publicznych i koszty transakcji ponoszone przez podmioty gospodarcze. Poprawi to ogólną konkurencyjność gospodarki Unii.

Wniosek nie zmienia kompetencji państw członkowskich w zakresie egzekwowania prawa. Państwa członkowskie pozostają odpowiedzialne za swoją strukturę instytucjonalną, jak również za wyznaczanie organów odpowiedzialnych za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów i za wyznaczanie innych podmiotów na mocy rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

Na kogo wpłynie wniosek i w jaki sposób

Wniosek ma wpływ na **konsumentów** transgranicznie nabywających usługi i towary w środowisku internetowym i poza nim, ponieważ głównym celem wniosku jest zwiększenie ich ochrony na takich rynkach. Wniosek częściowo wyeliminuje ryzyko szkody, którą konsument może ponieść, gdy np. towary zakupione za granicą nie zostały mu dostarczone, gdy podano mu wprowadzające w błąd informacje na temat płatności lub gdy bez udzielenia wyraźnej zgody został obciążony opłatą w wyniku domyślnych ustawień. Konsumentom będą korzystać z wyższego poziomu ochrony w przypadku zakupów transgranicznych, szczególnie w internecie. Dla podzbioru pięciu rynków internetowych przeanalizowanych w ocenie skutków oszacowano, że spadek wskaźnika nieprzestrzegania przepisów (będącego obecnie na poziomie 37 %) o 10 punktów procentowych mógłby zmniejszyć szkody szacowane na około 770 mln EUR rocznie do ok. 539 mln EUR, tj. o 30 %⁵². Nowe działanie w zakresie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów mające na celu zwalczanie powszechnie występujących naruszeń mogłoby znacznie ograniczyć szkody ponoszone przez konsumentów w całej UE. Faktyczne ograniczenie szkód ponoszonych przez konsumentów w przypadku danego działania będzie wprawdzie zależało od indywidualnych okoliczności każdego przypadku, oszacowano jednak, że na przykład skoordynowane działanie w zakresie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów wymierzone przeciwko wprowadzającemu w błąd marketingowi dotyczącemu zakupów wewnątrz aplikacji zmniejszy szkody ponoszone przez konsumentów o 68 milionów EUR⁵³.

Przedstawiciele interesów konsumentów i Europejskie Centra Konsumentckie (Sieć Europejskich Centrów Konsumentckich) mogą posiadać cenne informacje i wiedzę

⁵⁰ Sekcja 9.5 sprawozdania z oceny skutków.

⁵¹ Sekcje 4–5 sprawozdania z oceny skutków.

⁵² Zobacz sekcja 12.2, załącznik IV do sprawozdania z oceny skutków.

⁵³ Zobacz przykład w ramce 9 w sprawozdaniu z oceny skutków.

ekspercką, ale obecnie nie przekazują systematycznie tych danych organom odpowiedzialnym za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów. Zostaną o to poproszone w nowym rozporządzeniu. Pomogłoby to organom odpowiedzialnym za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów w identyfikowaniu obszarów priorytetowych w Unii lub służyłoby to ostrzeganiu tych organów o pojawiających się transgranicznych lub powszechnie występujących nadużyciach.

Organy odpowiedzialne za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów oraz jednolite urzędy łącznikowe: obecnie ponoszą wyższe koszty administracyjne w wyniku nieefektywności współpracy transgranicznej (na przykład wyższych kosztów dochodzeń). Dzięki lepszej koordynacji egzekwowania prawa organy krajowe unikną powielania swoich działań. W szczególności oszczędności przyniesie łączenie zasobów w celu zwalczania rozpowszechnionych naruszeń: na przykład jedno skoordynowane działanie może zastąpić 28 działań krajowych, dając oszczędności netto w kwocie od ok. 180 000 EUR (w przypadku działania skoordynowanego zakończonego sukcesem) do ok. 815 000 EUR (w przypadku niepowodzenia działania)⁵⁴. Może się okazać, że niektóre państwa członkowskie będą musiały dostosować swoje przepisy krajowe w celu umożliwienia swoim właściwym organom bezproblemowego korzystania z dowodów/wyników dochodzeń innych organów odpowiedzialnych za współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów oraz w celu zapewnienia, aby z dodatkowych minimalnych uprawnień do współpracy w kontekście transgranicznym można było skutecznie korzystać zgodnie z krajowymi przepisami proceduralnymi. Szacuje się, że w perspektywie średnioterminowej oszczędności wynikające z koordynacji zrekompensują jednorazowe koszty dostosowania.

Przedsiębiorcy: producenci, przedsiębiorcy, sprzedawcy, internetowe platformy handlowe, pośrednicy, zwłaszcza ci, którzy działają w więcej niż jednym państwie członkowskim w internecie i poza nim, borykają się z brakiem pewności i wyższymi kosztami wynikającymi ze złożoności i różnorodności 28 systemów egzekwowania prawa istniejących w UE. Rozbieżne podejścia do egzekwowania prawa w poszczególnych państwach członkowskich wymagają od takich przedsiębiorców uzyskania wiedzy fachowej w dziedzinie prawa na temat każdego z tych systemów. Ponadto wszyscy przedsiębiorcy doświadczają nieuczciwej konkurencji ze strony przedsiębiorców nieprzestrzegających przepisów, którzy opracowali modele biznesowe umożliwiające im omijanie prawa i działanie na szkodę konsumentów z innych państw. Wniosek zwiększy pewność prawa dla przedsiębiorców, a bardziej konsekwentne i spójne transgraniczne egzekwowanie przepisów poprawi konkurencyjność przedsiębiorców przestrzegających prawa i zapewni równe szanse na jednolitym rynku. We wniosku nie nakłada się na sektor przedsiębiorstw żadnych dodatkowych obowiązków prawnych.

Powszechnie występujące naruszenia, które wywierają wpływ na konsumentów w całej Unii, wymagają zdecydowanej i spójnej odpowiedzi na poziomie Unii. Wzrośnie **rola Komisji** w ramach sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta, zwłaszcza w odniesieniu do koordynacji środków służących zwalczaniu powszechnie występujących naruszeń osiągających próg pozwalający na uznanie ich za naruszenia o wymiarze unijnym.

3.4. Prawa podstawowe

Wniosek będzie miał pozytywne skutki dla praw podstawowych, ponieważ pozwoli wesprzeć prawa konsumentów, w szczególności wskutek sprawiedliwego i otwartego dostępu do produktów i usług w całej Unii. Zgodnie z art. 52 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej wszelkie ograniczenia w korzystaniu z praw podstawowych podlegają zasadom proporcjonalności i konieczności oraz skutecznym środkom prawnym dostępnym w sądach krajowych. Rozporządzenie zapewni również sprawiedliwość proceduralną, przejrzystość i

⁵⁴ Załącznik VI do sprawozdania z oceny skutków.

prawo do obrony przedsiębiorcom, których mogą dotyczyć działania właściwych organów podejmowane na mocy rozdziału IV rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

4. WPLYW NA BUDŻET

Szacuje się, że rocznie odbędzie się około czterech wspólnych działań na rzecz zwalczania powszechnie występujących naruszeń o wymiarze unijnym. Spowoduje to dodatkowe obciążenie pracą Komisji; szacuje się, że będzie ono wymagało zatrudnienia dwóch urzędników w pełnym wymiarze czasu pracy⁵⁵ do koordynowania tych wspólnych działań⁵⁶. Wspomniane zasoby zostaną pozyskane przez redystrybucję i przekierowanie obecnego personelu. Komisja będzie również ponosiła koszty dodatkowe związane z monitorowaniem funkcjonowania mechanizmu wzajemnej pomocy i mechanizmu ostrzegania⁵⁷. Całkowite koszty dodatkowe dla Komisji związane z jej większą rolą w zakresie koordynacji i monitorowania szacuje się na kwotę poniżej 300 000 EUR rocznie; koszty te zostaną pokryte dzięki wewnętrznemu przesunięciu zasobów.

Wpływ na budżet jest już zatem przewidziany w istniejącym programie na rzecz konsumentów na lata 2014–2020⁵⁸ i zgodny z wieloletnimi ramami finansowymi. Szczegółowe dane znajdują się w ocenie skutków finansowych załączonej do niniejszego wniosku.

5. INNE ELEMENTY

5.1. Rozpoczęcie stosowania oraz baza danych dotyczących współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów

We wniosku przewidziano opóźnienie rozpoczęcia stosowania rozporządzenia o jeden rok, aby umożliwić państwom członkowskim, właściwym organom i Komisji Europejskiej dokonanie niezbędnych praktycznych ustaleń i zmian legislacyjnych. W celu uwzględnienia zmian wprowadzonych wnioskiem zastąpione będą musiały zostać istniejące środki

⁵⁵ Konieczność zatrudnienia dwóch urzędników w pełnym wymiarze czasu pracy na potrzeby czterech skoordynowanych działań służących egzekwowaniu przepisów prawnych oszacowano na podstawie faktycznego progu ustanowionego w odniesieniu do wszczynania nowej procedury koordynacji egzekwowania prawa, ustalonego na podstawie doświadczeń zdobytych w ramach poprzednich skoordynowanych działań dotyczących wypożyczania samochodów i zakupów wewnątrz aplikacji. Proponowany próg jest wystarczająco wysoki, aby zapewnić inicjowanie koordynacji na poziomie UE w przypadku najpoważniejszych i powszechnie występujących naruszeń, a jego elastyczny charakter pozwala na uwzględnienie ważnych i priorytetowych przypadków, nawet wówczas, gdy nie osiągnięto progu ilościowego.

⁵⁶ Obecnie koszt skoordynowanego działania służącego egzekwowaniu przepisów prawnych szacuje się na ok. 37,8 % EPC (EPC = ekwiwalent pełnego czasu pracy, jest to odpowiednik jednego pracownika pracującego w pełnym wymiarze czasu pracy przez 220 dni roboczych w roku) = ok. 50 000 EUR na działanie; nowa procedura wymagałaby jednak większego zaangażowania Komisji w celu koordynowania działania i monitorowania jego wyniku, dlatego oszacowano nieco wyższy koszt działania. Średni koszt rocznej pracy urzędnika Komisji wynosi 132 000 EUR (dane DG ds. Budżetu z 26.06.2014 r.).

⁵⁷ Na podstawie podobnej bazy danych systemu RAPEX, z której organy UE korzystają w celu przesyłania ostrzeżeń dotyczących bezpieczeństwa produktów, szacuje się, że baza taka kosztowałaby ok. 20 % EPC = ok. 27 000 EUR rocznie; wymienioną kwotę można byłoby pokryć przez redystrybucję i przekierowanie obecnego personelu.

⁵⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 254/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie wieloletniego programu na rzecz konsumentów na lata 2014–2020 oraz uchylające decyzję nr 1926/2006/WE, Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 42–56.

wykonawcze⁵⁹. Również w celu uwzględnienia zmian wprowadzonych wnioskiem będą musiały zostać zmienione: baza danych dotyczących współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów i platforma wymiany informacji.

5.2. Omówienie najważniejszych przepisów wniosku

Wniosek składa się z 8 rozdziałów zawierających 53 artykułów i jednego załącznika.

Rozdział I – Przepisy wstępne

W rozdziale tym określono zakres stosowania rozporządzenia oraz zdefiniowano główne pojęcia stosowane w rozporządzeniu. W porównaniu z obecnym rozporządzeniem zaktualizowano definicje, aby uwzględnić rozszerzenie stosowania rozporządzenia na powszechnie występujące naruszenia i zaniechane naruszenia (krótkotrwałe naruszenia, których zaniechano, zanim można było podjąć środki służące egzekwowaniu prawa, ale które później mogą przynosić szkody konsumentom, takie jak wprowadzające w błąd krótkie internetowe kampanie reklamowe).

Aby zapewnić spójne i konsekwentne egzekwowanie przepisów w przypadku zaniechanych naruszeń oraz pewność prawa w kontekście transgranicznym, w rozporządzeniu wprowadzono termin przedawnienia w odniesieniu do możliwości nałożenia kar (wynoszący pięć lat od zaprzestania naruszenia) oraz określono zasady obliczania terminu przedawnienia i jego zawieszania.

Rozdział II – Właściwe organy i ich uprawnienia

W niniejszym rozdziale przedstawiono informacje na temat sposobu wyznaczania właściwych organów i jednolitych urzędów łącznikowych na potrzeby niniejszego rozporządzenia. W rozdziale tym na nowo określono role jednolitych urzędów łącznikowych. Wezwano również państwa członkowskie do zapewnienia sprawnej współpracy między wszystkimi członkami sieci egzekwowania prawa na ich terytorium. W tym celu państwa członkowskie muszą dopilnować, aby inne organy krajowe wspierały działania właściwych organów, ponieważ jest to niezbędne zwłaszcza w przypadkach, gdy powstrzymanie naruszenia wymaga podjęcia środków karnych.

W rozdziale ustanowiono również minimalne uprawnienia właściwych organów, niezbędne do prowadzenia współpracy i egzekwowania unijnego dorobku prawnego w dziedzinie ochrony konsumentów w kontekście transgranicznym. W porównaniu z obecnym rozporządzeniem dodano dalsze minimalne uprawnienia, np. uprawnienie do dokonywania zakupów testowych oraz przeprowadzania badań metodą „tajemniczy klient”, uprawnienie do przyjmowania środków tymczasowych, uprawnienie do blokowania stron internetowych oraz uprawnienie do nakładania sankcji i zabezpieczania odszkodowania na rzecz konsumentów w kontekście transgranicznym. Niektóre istniejące uprawnienia minimalne zostały doprecyzowane, aby zapewnić porównywalny zakres ich obowiązywania i stosowania we wszystkich państwach członkowskich – dotyczy to np. uprawnienia do zwrócenia się o przekazanie informacji i dokumentów lub uprawnienia do przeprowadzania kontroli na miejscu. Państwa członkowskie zachowują możliwość decydowania o tym, czy właściwe

⁵⁹ Decyzja Komisji 2007/76/WE wykonująca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów w odniesieniu do wzajemnej pomocy (Dz.U. C 987 z 2008), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:089:0026:0028:PL:PDF>, zmieniona decyzją Komisji 2011/141/WE z dnia 1 marca 2011 r. (Dz.U. 1165 z 2011 r.), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011D0141&from=PL>.

organy będą mogły korzystać z przysługujących im minimalnych uprawnień bezpośrednio według własnego uznania, czy też będą musiały zwrócić się w tej sprawie do sądu.

Rozdział III – Mechanizm wzajemnej pomocy

Mechanizm wzajemnej pomocy składa się z dwóch instrumentów: wniosków o udzielenie informacji, które zapewniają właściwym organom możliwość pozyskania informacji i dowodów kontekście transgranicznym, oraz wniosków o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa, które zapewniają jednemu właściwemu organowi możliwość zwrócenia się do innego właściwego organu w innym państwie członkowskim z wnioskiem o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa.

Mechanizm wzajemnej pomocy ma być wykorzystywany do eliminowania naruszeń wewnątrzunijnych, które wywierają wpływ na konsumentów w jednym państwie członkowskim, ale zawierają również element transgraniczny (np. odpowiedzialny przedsiębiorca ma swoją siedzibę w innym państwie członkowskim). W rozporządzeniu na nowo określa się wymóg, zgodnie z którym organ współpracujący ma obowiązek udzielić odpowiedzi na wniosek o wzajemną pomoc w terminie wyznaczonym w środkach wykonawczych. Poza uprawnieniami przewidzianymi w rozporządzeniu organ współpracujący może korzystać z innych przysługujących mu na mocy prawa krajowego uprawnień, by spowodować zaprzestanie naruszenia. Po otrzymaniu wniosku o wzajemną pomoc organ współpracujący podejmuje działania w imieniu konsumentów z państwa członkowskiego organu wnioskującego, tak jakby byli konsumentami z jego własnego państwa.

Aby zapewnić państwom członkowskim stosującym systemy egzekwowania angażujące organizacje konsumenckie możliwość czerpania pełnych korzyści z mechanizmu wzajemnej pomocy, w rozporządzeniu określono rolę wyznaczonych podmiotów, którym właściwe organy mogą polecić podjęcie działań w celu spowodowania zaprzestania naruszenia lub pozyskanie niezbędnych dowodów. Mechanizm wzajemnej pomocy można wykorzystywać przy podejmowaniu działań na rzecz przeciwdziałania powszechnie występującym naruszeniom (rozdział IV), w szczególności jeżeli dowody znajdują się w państwie członkowskim, którego takie powszechnie występujące naruszenie nie wywiera wpływu.

W rozporządzeniu zawarto nowe przepisy wzmacniające mechanizm rozstrzygania sporów między właściwymi organami korzystającymi z mechanizmu wzajemnej pomocy. Rola Komisji w mechanizmie wzajemnej pomocy została wzmocniona dzięki zapewnieniu jej możliwości systematycznego monitorowania sytuacji, udzielania wytycznych właściwym organom oraz przyjmowania opinii na wniosek właściwych organów lub z urzędu.

Rozdział IV – Skoordynowany mechanizm nadzoru, prowadzenia dochodzeń i egzekwowania przepisów w przypadku powszechnie występujących naruszeń

W rozdziale tym ustanowiono instrumenty zwalczania powszechnie występujących naruszeń. Obejmują one skoordynowane działania (sekcja I), wspólne działania na rzecz zwalczania powszechnie występujących naruszeń w wymiarze unijnym (sekcja II) oraz wspólnie uzgodnione dochodzenia na rynkach konsumenckich (art. 32).

Sekcja I

Skoordynowane działania na rzecz eliminowania powszechnie występujących naruszeń, które nie osiągnęły progów pozwalających uznać je za naruszenia o wymiarze unijnym, stanowią elastyczny instrument zapewniający właściwym organom możliwość wyboru spośród przewidzianych w rozporządzeniu tych środków, które będą najodpowiedniejsze do wyeliminowania powszechnie występujące naruszenia. Co do zasady, odpowiedzialność za koordynowanie działań w tym obszarze powinna spoczywać na właściwych organach.

Komisja może pełnić funkcję koordynatora wyłącznie w przypadku, gdy będzie to konieczne z uwagi na skalę naruszenia, lub w przypadku wystąpienia ryzyka, że naruszenie w istotny sposób zaszkodzi interesom zbiorowym konsumentów.

W omawianej sekcji przedstawiono warianty środków w obszarze prowadzenia skoordynowanych dochodzeń i środków służących egzekwowaniu prawa. W stosownych przypadkach wynik skoordynowanych dochodzeń i oceny sprawy zostanie przedstawiony we wspólnym stanowisku. Aby zapewnić zgodność z unijnym prawem ochrony konsumentów, właściwe organy mogą upoważnić jeden organ do podejmowania środków służących egzekwowaniu prawa w imieniu konsumentów w innych państwach członkowskich, na które dane naruszenie wywiera wpływ. Właściwe organy mogą również podejmować równoległe działania we wszystkich zainteresowanych państwach członkowskich lub w niektórych z nich.

Choć delegowanie wyznaczonych podmiotów do udziału w skoordynowanym działaniu nie jest możliwe, podmiotom tym można polecić podjęcie następczych środków służących egzekwowaniu prawa w ramach skoordynowanego działania. Można to jednak zrobić wyłącznie po uzyskaniu zgody pozostałych właściwych organów i po zagwarantowaniu poszanowania tajemnicy zawodowej i handlowej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Sekcja II

W tej sekcji ustanowiono nowy instrument zapewniający możliwość eliminowania powszechnie występujących naruszeń o wymiarze unijnym, które mogą przynosić szkody konsumentom na znacznej części terytorium Unii. We wspomnianym instrumencie wyznaczono progi pozwalające ustalić, które domniemane naruszenia mają wymiar unijny. Wartość progu ustala się w oparciu o dwa kryteria – liczbę państw oraz liczbę ludności, na którą naruszenie wywiera wpływ; obydwa te kryteria muszą zostać spełnione.

Komisja ustala, czy progi dotyczące wymiaru unijnego zostały osiągnięte, po czym wszczyna wspólne działanie na mocy decyzji. Komisja jest również zobowiązana do koordynowania dochodzeń i innych działań, które muszą zostać podjęte przez państwa członkowskie w celu powstrzymania naruszenia. Udział we wspólnym działaniu jest obowiązkowy dla właściwych organów w państwach członkowskich, na które dane naruszenie wywiera wpływ. W przedmiotowej sekcji wskazano również powody, dla których właściwe organy mogą odmówić udziału we wspólnym działaniu. Jeżeli spełnione są warunki pozwalające na zamknięcie działania, Komisja zamyka działanie, wydając odpowiednią decyzję.

Najistotniejszym instrumentem w ramach wspólnego działania jest wspólne stanowisko zainteresowanych właściwych organów zawierające wynik dochodzenia. Wspólne stanowisko powinno zostać przekazane przedsiębiorcy odpowiedzialnemu za naruszenie; taki przedsiębiorca powinien mieć możliwość ustosunkowania się do wspólnego stanowiska.

Głównym celem wspólnego działania jest zakończenie naruszenia oraz – w stosownych przypadkach – zapewnienie konsumentom zadośćuczynienia poprzez zobowiązanie przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie. Jeżeli prawdopodobieństwo przyjęcia zobowiązania przez przedsiębiorcę jest niewielkie (np. w przypadku, gdy sprawcami naruszeń są nieuczciwi przedsiębiorcy), właściwe organy mogą przejść bezpośrednio do stosowania środków służących egzekwowaniu prawa koniecznych do powstrzymania naruszenia. Właściwe organy muszą mieć możliwość zastosowania tej opcji; dzięki temu będą mogły dopilnować, aby przedsiębiorcy nie nadużywali opisanej procedury w celu obchodzenia procedury egzekwowania prawa.

Jeżeli chodzi o następcze środki służące egzekwowaniu prawa, właściwe organy powinny wybrać jeden właściwy organ, który znajduje się w najlepszej pozycji do podejmowania

środków służących egzekwowaniu prawa, celem powstrzymania naruszenia. Zawarcie umowy między właściwymi organami, na mocy której upoważniają one jeden właściwy organ do działania w imieniu pozostałych właściwych organów, pozwala takiemu organowi działać w imieniu konsumentów z innych państw członkowskich tak, jak gdyby byli konsumentami w jego własnym państwie. W stosownych przypadkach właściwe organy mogą również podejmować środki służące egzekwowaniu prawa równolegle.

Sekcja III

W tej sekcji przedstawiono wspólne przepisy dotyczące procedur w zakresie skoordynowanych i wspólnych działań, takie jak przepisy dotyczące prawa przedsiębiorców do bycia wysłuchanym, roli koordynatora, podejmowania decyzji i zasad wyboru języka. Ponadto określono w niej na nowo podstawę prawną wspólnie uzgodnionych dochodzeń na rynkach konsumenckich (akcje kontrolne UE).

Rozdział V – Mechanizm nadzoru

Nowy mechanizm nadzoru zastępuje funkcjonujący obecnie system ostrzeżeń ustanowiony zgodnie z rozporządzeniem w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów. W ramach tego mechanizmu ostrzeżenia wydawane zgodnie z obowiązującym obecnie rozporządzeniem w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów połączono z szerzej rozumianą wymianą informacji, co ma istotne znaczenie i jest niezbędne dla terminowego wykrywania powszechnie występujących.

Dzięki systemowi ostrzeżeń zewnętrznych w mechanizmie ostrzegania mogą uczestniczyć również inne podmioty. W mechanizm ostrzegania zaangażowane mogą być dwie kategorie podmiotów. Na mocy rozporządzenia w mechanizm ostrzegania zaangażowane są wyznaczone podmioty i Europejskie Centra Konsumenckie. Druga kategoria obejmuje podmioty wytypowane przez państwa członkowskie i przez Komisję spośród organizacji konsumenckich, stowarzyszeń branżowych i innych podmiotów dysponujących odpowiednią wiedzą fachową, które posiadają uzasadniony interes związany z ochroną konsumentów i które mogą uczestniczyć w mechanizmie ostrzegania. Dostęp wszystkich tych podmiotów do mechanizmu ostrzegania ogranicza się do publikowania „ostrzeżeń do celów informacyjnych”. Zgodnie z wymogami w zakresie tajemnicy zawodowej takie podmioty nie mogą mieć dostępu do innych informacji lub ostrzeżeń wymienianych między właściwymi organami.

Rozdział VI – Inne działania ogólnounijne

W rozdziale tym, podobnie jak w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, przewidziano środki w zakresie koordynacji, współpracy i wymiany informacji dotyczących innych działań związanych ze współpracą na rzecz egzekwowania przepisów.

Rozdział VII – Tajemnica zawodowa i handlowa oraz inne ustalenia

Tajemnica zawodowa ma kluczowe znaczenie nie tylko dla ochrony interesów osób trzecich, ale także dla zapewnienia skuteczności dochodzenia i zapobieżenia niszczeniu dowodów. W rozporządzeniu zapewniono ochronę tajemnic zawodowych i handlowych. Rozporządzenie stanowi również, że informacje gromadzone przy wykorzystaniu minimalnych uprawnień przewidzianych w rozporządzeniu będą wykorzystywane wyłącznie do zapewnienia zgodności z przepisami prawnymi, które chronią interesy konsumentów. W rozporządzeniu zagwarantowano również, że dowody i wyniki dochodzenia pozyskane z wykorzystaniem minimalnych uprawnień będą mogły być płynnie wykorzystywane w kontekście transgranicznym, w szczególności w przypadku konieczności wyeliminowania powszechnie występujących naruszeń.

W niniejszym rozporządzeniu zastąpiono przewidziany w obecnym rozporządzeniu wymóg przedkładania sprawozdań raz na dwa lata wymogiem przedkładania raz na dwa lata krajowych planów w zakresie egzekwowania przepisów; powinno to zapewnić możliwość wyznaczenia priorytetów oraz wydajniejsze wykorzystywanie zasobów do walki z naruszeniami na jednolitym rynku. Biorąc pod uwagę transgraniczny charakter naruszeń będących przedmiotem niniejszego rozporządzenia, których zakres wykracza poza granice jurysdykcji pojedynczego państwa członkowskiego, w rozporządzeniu ustanowiono zasady nakładania sankcji z tytułu takich naruszeń.

Załącznik

W załączniku zawierającym wykaz przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów, określono podmiotowy zakres stosowania rozporządzenia. W porównaniu z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem załącznik został zaktualizowany, aby usunąć z niego przepisy, które straciły już moc, oraz aby rozszerzyć zakres stosowania rozporządzenia na kolejne instrumenty unijnego prawa ochrony konsumentów.

Rozszerzenie załącznika na dalsze instrumenty unijnego prawa ochrony konsumentów powinno obowiązywać jeszcze przed rozpoczęciem stosowania niniejszego rozporządzenia.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶⁰,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁶¹ przewidziano zharmonizowane zasady i procedury w zakresie usprawniania współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów w kontekście transgranicznym. W art. 21a tego rozporządzenia przewidziano procedurę przeglądu skuteczności i mechanizmów operacyjnych tego rozporządzenia; na mocy tego artykułu Komisja stwierdziła, że rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 nie jest wystarczające do skutecznego działania w obliczu wyzwań w obszarze egzekwowania prawa na jednolitym rynku, a w szczególności na jednolitym rynku cyfrowym.
- (2) Jednym z priorytetów strategii jednolitego rynku cyfrowego przyjętej przez Komisję w dniu 6 maja 2015 r. była potrzeba zwiększenia zaufania konsumentów dzięki szybszemu, sprawniejszemu i spójniejszemu egzekwowaniu przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów. W strategii jednolitego rynku przyjętej przez Komisję w dniu 28 października 2015 r. ponownie podkreślono, że egzekwowanie unijnych przepisów w zakresie ochrony konsumentów powinno zostać dodatkowo wzmocnione rozporządzeniem w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.
- (3) Odnotowywane obecnie nieskuteczne egzekwowanie naruszeń transgranicznych, w szczególności w otoczeniu cyfrowym, pozwala przedsiębiorcom unikać egzekwowania przepisów poprzez zmienianie miejsca prowadzenia działalności w Unii. Prowadzi to do zakłócenia konkurencji wobec uczciwych przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku krajowym albo działalność transgraniczną i w rezultacie przynosi szkodę konsumentom oraz obniża zaufanie konsumentów do

⁶⁰ Dz.U. C 108 z 30.4.2004, s. 86.

⁶¹ Rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz.U. L 364 z 9.12.2004, s. 1).

transakcji transgranicznych i do jednolitego rynku. Niezbędne jest zatem zwiększenie poziomu harmonizacji, pozwalające na realizowanie przez właściwe publiczne organy egzekwowania prawa skutecznej i efektywnej współpracy w obszarze egzekwowania prawa, która zaowocuje wykrywaniem naruszeń, a także umożliwi prowadzenie dochodzeń w ich sprawie i wydawanie nakazów zaprzestania dopuszczania się naruszeń wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń.

- (4) W rozporządzeniu (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanowiono sieć właściwych organów publicznych na terytorium całej Unii. Należy zapewnić skuteczną współpracę poszczególnych właściwych organów wchodzących w skład sieci oraz innych organów publicznych na szczeblu państw członkowskich. Koordynacyjną rolę jednolitego urzędu łącznikowego należy powierzyć właściwemu organowi w każdym państwie członkowskim, który dysponuje wystarczającymi uprawnieniami i zasobami, aby należycie wywiązywać się z tej podstawowej roli w ramach sieci właściwych organów.
- (5) Konsumenci powinni również zostać objęci ochroną przed krótkotrwałymi naruszeniami wewnątrzunijnymi oraz przed powszechnie występującymi naruszeniami, które trwają krótko, ale których szkodliwe skutki wywierają wpływ przez długi czas po zaprzestaniu naruszenia. Właściwe organy powinny dysponować uprawnieniami niezbędnymi do prowadzenia dochodzeń w sprawie takich naruszeń oraz do wydawania nakazów zaprzestania takich naruszeń w przyszłości.
- (6) Właściwe organy powinny dysponować minimalnym zestawem uprawnień w zakresie prowadzenia dochodzeń i egzekwowania przepisów, który umożliwi im skuteczne stosowanie niniejszego rozporządzenia, prowadzenie wzajemnej współpracy oraz zniechęcanie przedsiębiorców do popełniania naruszeń wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń. Wspomniane uprawnienia powinny być adekwatne do wyzwań związanych z egzekwowaniem przepisów w obszarze handlu elektronicznego i w otoczeniu cyfrowym, ponieważ to właśnie w tych obszarach przedsiębiorcy najłatwiej jest zataić lub zmienić swoją tożsamość. Korzystanie z tych uprawnień powinno zagwarantować możliwość zgodnej z prawem wymiany dowodów między właściwymi organami, która pozwoli na skuteczne egzekwowanie przepisów na takim samym poziomie we wszystkich państwach członkowskich.
- (7) Państwa członkowskie mogą zdecydować, czy właściwe organy będą korzystały z tych uprawnień bezpośrednio w obrębie swoich kompetencji czy też w drodze wniosków składanych do właściwych sądów. Jeżeli państwa członkowskie uznają, że właściwe organy korzystają z przysługujących im uprawnień w drodze wniosków składanych do właściwych sądów, powinny one zapewnić możliwość skutecznego i terminowego korzystania z tych uprawnień oraz zagwarantować, aby koszt korzystania z tych uprawnień był proporcjonalny i aby nie utrudniał stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (8) Odpowiadając na wnioski składane za pośrednictwem mechanizmu wzajemnej pomocy, właściwe organy powinny – w stosownych przypadkach – korzystać również z innych uprawnień lub środków przyznanych im na szczeblu krajowym, w tym z prawa do wszczynania postępowań karnych lub do występowania z żądaniem wszczęcia postępowania karnego. W tym kontekście ogromne znaczenie ma zagwarantowanie, aby sądy i inne organy – w szczególności organy biorące udział w postępowaniach karnych – dysponowały środkami i uprawnieniami niezbędnymi do prowadzenia skutecznej i terminowej współpracy z właściwymi organami.

- (9) Właściwe organy powinny mieć możliwość wszczynania postępowań z własnej inicjatywy w przypadku, gdy uzyskają informacje o naruszeniach wewnątrzunijnych lub powszechnie występujących naruszeniach ze źródeł innych niż skargi konsumentów. Zagwarantowanie takiej możliwości jest szczególnie konieczne na potrzeby zapewnienia skutecznej współpracy właściwych organów przy zwalczaniu powszechnie występujących naruszeń.
- (10) Właściwe organy powinny mieć dostęp do wszystkich niezbędnych dowodów, danych i informacji potrzebnych im do ustalenia, czy doszło do naruszenia wewnątrzunijnego lub do powszechnie występującego naruszenia, a w szczególności do dowodów, danych i informacji pozwalających im zidentyfikować odpowiedzialnego przedsiębiorcę, niezależnie od tego, jaki podmiot znajduje się w posiadaniu takich dowodów, danych i informacji, gdzie są one zlokalizowane i jaki jest ich format. Właściwe organy powinny mieć możliwość zwrócenia się o przekazanie wszystkich niezbędnych dowodów, danych i informacji bezpośrednio do osób trzecich w ramach cyfrowego łańcucha wartości.
- (11) Właściwe organy powinny mieć możliwość zweryfikowania zgodności z przepisami w zakresie ochrony konsumentów oraz pozyskania dowodów świadczących o dopuszczaniu się naruszeń wewnątrzunijnych lub powszechnie występujących naruszeń, a w szczególności tych naruszeń, których dopuszczono się podczas zakupu towarów i usług lub po nim. Z tego powodu właściwe organy powinny posiadać uprawnienia do dokonywania zakupów testowych oraz do nabywania towarów lub usług pod ukrytą tożsamością.
- (12) W szczególności w otoczeniu cyfrowym właściwe organy powinny mieć możliwość szybkiego i skutecznego eliminowania naruszeń, zwłaszcza jeżeli przedsiębiorca sprzedający towary lub usługi ukrywa swoją tożsamość lub przenosi miejsce prowadzenia działalności do innego państwa Unii lub do innego państwa trzeciego, aby uniknąć procedury egzekwowania przepisów. W przypadku gdy występuje ryzyko wyrządzenia konsumentom poważnych i nieodwracalnych szkód właściwe organy powinny mieć możliwość przyjęcia środków tymczasowych pozwalających zapobiec takim szkodom lub ograniczyć ich zakres, w tym – w stosownych przypadkach – możliwość zawieszenia strony internetowej, domeny lub podobnej cyfrowej strony, usługi lub konta. Ponadto właściwe organy powinny posiadać uprawnienia do zlikwidowania strony internetowej, domeny lub podobnej cyfrowej strony, usługi lub konta lub do zwrócenia się do dostawcy usług będącego osobą trzecią o zlikwidowanie takiej strony internetowej, domeny lub podobnej cyfrowej strony, usługi lub konta.
- (13) Przepisy dotyczące sankcji przyjęte przez państwa członkowskie zgodnie z wymogami przepisów prawa Unii, które chronią interesy konsumentów, powinny być również stosowane w odniesieniu do naruszeń wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń, aby skutecznie zniechęcić przedsiębiorców do popełniania lub powtarzania naruszeń i aby zagwarantować, że nie będą oni czerpali zysków z takich naruszeń. Z tych samych względów konsumenci powinni mieć możliwość dochodzenia roszczeń z tytułu szkód spowodowanych takimi naruszeniami.
- (14) Jeżeli chodzi o kwestie związane z dochodzeniem roszczeń przez konsumentów, właściwe organy powinny wybrać proporcjonalne, sprawiedliwe i zasadne środki zapobiegające ryzyku ponownego wystąpienia lub powtórzenia naruszeń bądź ograniczające takie ryzyko, biorąc pod uwagę w szczególności oczekiwane korzyści dla konsumentów oraz uzasadnione koszty administracyjne, które prawdopodobnie powstaną w związku z wdrażaniem tych środków. Jeżeli konsumenci, na których dane

naruszenie wywiera wpływ, nie mogą zostać zidentyfikowani lub jeżeli ich zidentyfikowanie wiązałoby się z koniecznością poniesienia nadmiernych kosztów przez odpowiedzialnego przedsiębiorcę, właściwy organ może nakazać przekazanie zysków uzyskanych w rezultacie naruszenia na poczet skarbu państwa, na poczet beneficjenta wyznaczonego przez właściwy organ lub na poczet beneficjenta wyznaczonego zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

- (15) Zwiększona powinna zostać skuteczność i efektywność mechanizmu wzajemnej pomocy. Żądane informacje powinny być terminowo przekazywane, a konieczne środki służące egzekwowaniu prawa powinny być terminowo podejmowane. W związku z tym Komisja powinna wyznaczyć wiążące terminy na ustosunkowanie się przez właściwe organy do wniosków o udzielenie informacji i wniosków o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa oraz wyjaśnić aspekty proceduralne i inne aspekty przetwarzania wniosków o udzielenie informacji i wniosków o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa, dokonując tego za pomocą środków wykonawczych.
- (16) Komisja musi mieć możliwość lepszego koordynowania i monitorowania funkcjonowania mechanizmu wzajemnej pomocy, a także wydawania wytycznych, sporządzania zaleceń i wydawania opinii skierowanych do państw członkowskich w przypadku wystąpienia problemów. Komisja musi również mieć możliwość skuteczniejszego i szybszego wspierania właściwych organów w rozstrzyganiu sporów dotyczących interpretacji obowiązków spoczywających na nich w ramach mechanizmu wzajemnej pomocy.
- (17) Należy przyjąć zharmonizowane przepisy ustanawiające procedurę koordynowania działań nadzorczych, dochodzeń oraz działań w zakresie egzekwowania przepisów w przypadku powszechnie występujących naruszeń. Skoordynowane działania skierowane przeciwko r powszechnie występującym naruszeniom powinny zagwarantować właściwym organom możliwość wyboru najodpowiedniejszych i najskuteczniejszych narzędzi pozwalających na powstrzymanie powszechnie występujących naruszeń i zapewnienie odszkodowań na rzecz konsumentów.
- (18) Skoordynowany przegląd stron internetowych handlu elektronicznego (akcje kontrolne) to kolejna forma koordynacji egzekwowania prawa, która okazała się skutecznym narzędziem w walce z naruszeniami i którą należy stosować i wzmocniać w przyszłości.
- (19) Powszechnie występujące naruszenia o wymiarze unijnym mogą przynieść poważne szkody większości konsumentów w Unii. Dlatego konieczna jest w ich przypadku szczególna procedura koordynacyjna na poziomie Unii, z Komisją w roli obowiązkowego koordynatora. Aby zagwarantować, że procedura będzie uruchamiana w terminowy, spójny i skuteczny sposób, a jej warunki będą jednolicie weryfikowane, Komisja powinna odpowiadać za sprawdzenie, czy spełnione zostały warunki konieczne do wprowadzenia procedury. Dowody i informacje zebrane podczas wspólnych działań powinny być w razie potrzeby bez utrudnień wykorzystywane w postępowaniach krajowych.
- (20) W kontekście powszechnie występujących naruszeń, także tych o wymiarze unijnym, należy przestrzegać przysługujących stosownym przedsiębiorcom praw do obrony. Wymaga to w szczególności uznania prawa przedsiębiorcy do bycia wysłuchanym oraz stosowania wybranego przez niego języka w toku postępowania.

- (21) Jeśli przedsiębiorca odpowiedzialny za powszechnie występujące naruszenie lub powszechnie występujące naruszenie o wymiarze unijnym nie zaniecha ich dobrowolnie, właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich powinny wyznaczyć jeden właściwy organ, który podejmie działanie służące egzekwowaniu przepisów z zachowaniem praw konsumentów z innych państw członkowskich, których dotyczy naruszenie. Przy wyznaczaniu tego właściwego organu należy brać pod uwagę jego zdolność do podjęcia skutecznych działań przeciwko przedsiębiorcy, na przykład jeżeli przedsiębiorca ma siedzibę w państwie członkowskim właściwego organu. Wyznaczony właściwy organ powinien działać tak, jakby konsumenci innego państwa członkowskiego byli jego własnymi konsumentami. W razie potrzeby, aby uniknąć ekstraterytorialnego stosowania prawa niektóre lub wszystkie państwa członkowskie, których dotyczy naruszenie, powinny mieć możliwość jednoczesnego wprowadzenia środków służących egzekwowaniu prawa w celu ochrony własnych konsumentów lub konsumentów zamieszkałych w innych państwach członkowskich. Może być to konieczne na przykład w celu wyeliminowania naruszeń o podobnym charakterze popełnianych przez spółki zależne mające siedzibę w więcej niż jednym państwie członkowskim, jeżeli te naruszenia mają wpływ jedynie na konsumentów tych państw członkowskich, bez widocznego elementu transgranicznego (równoległe naruszenie).
- (22) Należy wzmocnić mechanizmy nadzoru i ostrzegania, tak aby zapewnić wczesne i skuteczne wykrywanie powszechnie występujących naruszeń. Należy doprecyzować informacje, które mają podlegać wymianie, oraz działania następcze wymagane w związku z wymianą informacji w celu zapewnienia należytego reagowania na ostrzeżenia wymagające działania i podejmowania odpowiednich działań. Funkcjonowanie mechanizmu nadzoru powinna koordynować Komisja.
- (23) Organizacje konsumenckie odgrywają ważną rolę w informowaniu konsumentów o ich prawach, w ich edukowaniu i zapewnianiu ochrony ich interesów, łącznie z rozstrzygnięciem sporów. Należy zachęcać konsumentów do współpracy z właściwymi organami, wzmacniając tym samym stosowanie niniejszego rozporządzenia. Organizacje konsumenckie, w szczególności te, które na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz na wniosek Europejskiego Centrum Konsumenckiego mogą zostać oddelegowane do zadań związanych z egzekwowaniem prawa, powinny mieć możliwość powiadamiania właściwych organów o podejrzeniu naruszeń i wymiany informacji koniecznych do wykrywania, dochodzenia i powstrzymywania wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń wspólnie ze wspomnianymi organami.
- (24) Sprawy dotyczące naruszeń, które powszechnie występują na terenie Unii, powinny być sprawnie i skutecznie wyjaśniane. W tym celu należy skoordynować ustalanie priorytetów oraz planowanie egzekwowania prawa na poziomie państw członkowskich oraz łączyć dostępne zasoby właściwych organów. Aby to osiągnąć, należy wdrożyć system sporządzanych co dwa lata planów w zakresie egzekwowania przepisów prawa.
- (25) Dane dotyczące skarg konsumentów mogą pomóc decydentom na poziomie krajowym i unijnym w ocenie funkcjonowania rynków konsumenckich oraz w wykrywaniu naruszeń. Mając na względzie ułatwienie wymiany wspomnianych danych na poziomie unijnym, Komisja przyjęła zalecenie w sprawie stosowania zharmonizowanej metodologii klasyfikacji i zgłaszania skarg i zapytań

konsumentów⁶². Zalecenie to powinno zostać wdrożone, aby w pełni wesprzeć współpracę w egzekwowaniu prawa oraz ułatwić wykrywanie wewnętrznych i powszechnie występujących naruszeń.

- (26) Wyzwania związane z egzekwowaniem przepisów wykraczają poza granice Unii; należy zapewnić ochronę interesów konsumentów unijnych przed nieuczciwymi przedsiębiorcami z państw trzecich. W tym celu należy przeprowadzić negocjacje w sprawie umów międzynarodowych z państwami trzecimi dotyczących wzajemnej pomocy w egzekwowaniu prawodawstwa chroniącego interesy konsumenta. W umowach międzynarodowych należy uwzględnić przedmiot niniejszego rozporządzenia; negocjacje powinny być prowadzone na szczeblu unijnym, aby zapewnić optymalną ochronę konsumentów w Unii oraz sprawną współpracę z państwami niebędącymi członkami UE.
- (27) Komisji należy przyznać uprawnienia wykonawcze. Pozwoli to na zapewnienie jednolitych warunków wdrożenia i wykonywania minimalnych uprawnień właściwych organów, wyznaczenie terminów i określenie innych szczegółowych elementów procedur w służących rozwiązywaniu problemu naruszeń wewnętrznych i powszechnie występujących naruszeń, a także szczegółowych elementów mechanizmu nadzoru i współpracy administracyjnej między właściwymi organami. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁶³.
- (28) Przy przyjmowaniu aktów na podstawie art. 10, 11, 12, 13, 15, 20, 27, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 43 i 46 niniejszego rozporządzenia należy stosować procedurę sprawdzającą, zważywszy, że akty te mają charakter ogólny.
- (29) Niniejsze rozporządzenie stanowi uzupełnienie sektorowych przepisów Unii zapewniających współpracę regulatorów sektorowych oraz sektorowych przepisów dotyczących odszkodowania na rzecz konsumentów za szkodę wyrządzoną w wyniku naruszeń tych przepisów. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla innych systemów i sieci współpracy określonych w sektorowym prawodawstwie Unii. Niniejsze rozporządzenie wzmacnia współpracę i koordynację w obrębie sieci ochrony konsumentów oraz sieci organów regulacyjnych ustanowionych w sektorowym prawodawstwie Unii.
- (30) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących przepisów unijnych dotyczących uprawnień krajowych organów regulacyjnych ustanowionych w sektorowym prawodawstwie Unii. W razie potrzeby i w miarę możliwości organy te powinny korzystać z uprawnień przyznanych im na mocy prawa Unii i prawa krajowego, aby powstrzymać wewnętrzne naruszenia lub powszechnie występujące albo zakazywać tych naruszeń bądź udzielać pomocy w tych działaniach właściwym organom.
- (31) Na potrzeby obliczania wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną zbiorowym interesom konsumentów należy stosować przepisy sektorowego prawodawstwa Unii dotyczącego pasażerów, np. rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu

⁶² Zalecenie Komisji w sprawie stosowania zharmonizowanej metodologii klasyfikacji i zgłaszania skarg i zapytań konsumentów (2010/304/WE, Dz.U. L 136, z 2.6. 2010, s. 1–31).

⁶³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2. 2011, s. 13–18).

Europejskiego i Rady⁶⁴, rozporządzenia (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady⁶⁵, rozporządzenia (WE) nr 1177/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady⁶⁶ oraz rozporządzenia (WE) nr 181/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady⁶⁷. W przypadkach, gdy sektorowe prawodawstwo Unii nie obejmuje odszkodowania za szkodę wyrządzoną w wyniku wewnątrzunijnych lub powszechnie występujących naruszeń, wysokość odszkodowania powinna być ustalona na podstawie mającego zastosowanie prawa krajowego.

- (32) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla roli i uprawnień właściwych organów oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w zakresie ochrony zbiorowych interesów gospodarczych konsumentów w sprawach dotyczących usług rachunków płatniczych oraz umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE⁶⁸ i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE⁶⁹.
- (33) W świetle obowiązujących mechanizmów współpracy na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE mechanizmy wzajemnej pomocy (rozdział III) nie mają zastosowania do wewnątrzunijnych naruszeń wymienionych dyrektyw.
- (34) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla kar, które mają zastosowanie do krajowych naruszeń prawa oraz które ustanowiono w sektorowym prawodawstwie Unii oraz unijnych przepisach prawa ochrony konsumentów. Właściwe organy powinny w razie potrzeby stosować przepisy prawa krajowego wdrażającego wymienione przepisy, biorąc pod uwagę rzeczywistą skalę i zakres naruszenia oraz szkody przez nie wyrządzonej, poniesionej przez konsumentów w innych państwach członkowskich.
- (35) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej⁷⁰. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane z uwzględnieniem tych praw i zasad. Wykonując minimalne uprawnienia określone w niniejszym rozporządzeniu właściwe organy powinny zachować odpowiednią równowagę między interesami, które są chronione przez prawa podstawowe, takimi jak: wysoki poziom ochrony konsumentów, wolność prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodny dostęp do informacji.

⁶⁴ Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów (Dz.U. L 46 z 17.2.2004, str. 1).

⁶⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14).

⁶⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1).

⁶⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1).

⁶⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

⁶⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

⁷⁰ Dz.U. C 364 z 18.12.2000, s. 1.

(36) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie ustanowienie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie prawa w zakresie ochrony konsumentów, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, gdyż nie mogą one zapewnić współpracy i koordynacji, działając w pojedynkę, a cel ten ze względu na jego zakres terytorialny i podmiotowy może zostać w większym stopniu osiągnięty na poziomie unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.

(37) Należy zatem uchylić rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie określa warunki, na jakich właściwe organy w państwach członkowskich wskazane jako odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów, będą współpracować ze sobą oraz z Komisją w celu zapewnienia przestrzegania tych przepisów oraz sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, a także w celu wzmocnienia ochrony interesów ekonomicznych konsumentów.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do naruszeń wewnątrzunijnych, a także powszechnie występujących naruszeń zdefiniowanych w art. 3 lit. b) i c).
2. Niniejsze rozporządzenie ma również zastosowanie do krótkotrwałych naruszeń wewnątrzunijnych oraz powszechnie występujących naruszeń, nawet jeżeli zaprzestano ich, zanim rozpoczęło się egzekwowanie przepisów lub zanim takie egzekwowanie mogło zostać zakończone.
3. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów unijnych w dziedzinie prawa prywatnego międzynarodowego, w szczególności przepisów dotyczących jurysdykcji sądów oraz prawa właściwego.
4. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania w państwach członkowskich środków związanych ze współpracą sądową w sprawach karnych i cywilnych, w szczególności dla funkcjonowania Europejskiej Sieci Sądowej.
5. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla wypełniania przez państwa członkowskie wszelkich dodatkowych zobowiązań w zakresie wzajemnej pomocy wynikających z innych aktów prawnych, łącznie z umowami dwustronnymi lub

wielostronnymi, także w sprawach karnych, w dziedzinie ochrony zbiorowych interesów ekonomicznych konsumentów.

6. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla roli i uprawnień właściwych organów oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego.

7. Rozdział III niniejszego rozporządzenia nie ma zastosowania w sytuacji, gdy naruszenia wewnątrzunijne dotyczą przepisów następujących aktów prawnych:

- a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi;
- b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego.

8. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE⁷¹.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „przepisy prawne, które chronią interesy konsumentów” oznaczają dyrektywy transponowane do wewnętrznych porządków prawnych państw członkowskich i rozporządzenia wymienione w załączniku;
- b) „naruszenie wewnątrzunijne” oznacza każde działanie lub zaniechanie, które trwa lub zostało zaprzestane, sprzeczne z przepisami prawnymi, które chronią interesy konsumentów, a które szkodziło, szkodzi lub może szkodzić interesom zbiorowym konsumentów zamieszkałych w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym miało miejsce dane działanie lub zaniechanie, w którym przedsiębiorca odpowiedzialny za działanie lub zaniechanie ma siedzibę lub w którym znajdują się dowody bądź aktywa przedsiębiorcy związane z tym działaniem lub zaniechaniem;
- c) „powszechnie występujące naruszenie” oznacza:
 - (1) każde działanie lub zaniechanie sprzeczne z przepisami prawnymi, które chronią interesy konsumentów, a które szkodziło, szkodzi lub może zaszkodzić interesom zbiorowym konsumentów zamieszkałych w co najmniej dwóch państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym miało miejsce działanie lub zaniechanie, w którym przedsiębiorca odpowiedzialny za działanie lub zaniechanie ma siedzibę, lub w

⁷¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz.U. L 110 z 1.5.2009, s. 30).

którym znajdują się dowody bądź aktywa związane z tym działaniem lub zaniechaniem; niezależnie od tego, czy działanie lub zaniechanie trwa, czy zostało zaprzestane; lub

- (2) wszelkie działania lub zaniechania sprzeczne z przepisami prawnymi, które chronią interesy konsumentów, a które mają cechy wspólne, np. dotyczą tej samej bezprawnej praktyki, naruszają ten sam interes lub występują jednocześnie, co najmniej w dwóch państwach członkowskich;
- d) „organ wnioskujący” oznacza właściwy organ, który zwraca się z wnioskiem o wzajemną pomoc;
- e) „organ współpracujący” oznacza właściwy organ, który otrzymuje wniosek o wzajemną pomoc;
- f) „przedsiębiorca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot prywatny czy publiczny, która działa w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu, w tym każdą osobę działającą w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy;
- g) „nadzór rynku” oznacza czynności i działalność wykonywane lub środki stosowane przez właściwy organ w celu wykrycia, czy miały lub mają miejsce naruszenia wewnątrznijne lub powszechnie występujące naruszenia;
- h) „skarga konsumenta” oznacza oświadczenie poparte wiarygodnym dowodem, że przedsiębiorca dopuścił się lub może dopuścić się naruszenia przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów;
- i) „szkoda wyrządzona interesom zbiorowym konsumentów” oznacza faktyczną lub potencjalną szkodę wyrządzoną interesom określonej liczby konsumentów, których dotyczą naruszenia wewnątrznijne lub powszechnie występujące naruszenia; uznaje się jej występowanie w szczególności w przypadkach, w których naruszenie potencjalnie lub faktycznie szkodziło, szkodzi lub może zaszkodzić znacznej liczbie konsumentów w podobnej sytuacji.

Artykuł 4

Terminy przedawnienia naruszeń

1. Właściwe organy mogą przeprowadzać dochodzenia w sprawie naruszeń, o których mowa w art. 2, oraz zakazać przedsiębiorcom dopuszczania się takich naruszeń w przyszłości. Właściwy organ może nałożyć karę z tytułu tych naruszeń w ciągu pięciu lat od momentu zaprzestania danego naruszenia.
2. Bieg terminu przedawnienia w odniesieniu do nakładania kary rozpoczyna się w dniu, w którym zaprzestano naruszenia.
3. Jakikolwiek działanie podjęte przez właściwy organ na potrzeby dochodzenia lub postępowania egzekucyjnego dotyczącego naruszenia wstrzyma bieg terminu przedawnienia w odniesieniu do nakładania kary do momentu przyjęcia ostatecznej decyzji w tej sprawie. Bieg terminu przedawnienia w odniesieniu do nakładania kary zostaje wstrzymany, dopóki decyzja, zarządzenie lub inne działanie właściwego organu stanowi przedmiot postępowania toczącego się przed sądem.

ROZDZIAŁ II

WŁAŚCIWE ORGANY I ICH UPRAWNIENIA

Artykuł 5

Właściwe organy i jednolite urzędy łącznikowe

1. Każde państwo członkowskie wyznacza jako właściwy organ organy publiczne ustanowione na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym posiadające szczególne obowiązki w zakresie egzekwowania przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów.
2. Właściwe organy wypełniają swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia, jakby działały na rzecz konsumentów w swoim własnym państwie członkowskim i z własnej inicjatywy.
3. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden właściwy organ do pełnienia roli jednolitego urzędu łącznikowego.
4. Jednolity urząd łącznikowy jest odpowiedzialny za koordynację działań dochodzeniowych i działań w zakresie egzekwowania przepisów w kontekście naruszeń wewnątrzunijnych oraz powszechnie występujących naruszeń, które prowadzone są przez właściwy organ, inne organy publiczne określone w art. 6, wyznaczone podmioty określone w art. 13 oraz podmioty uczestniczące w mechanizmie ostrzegania określonym w art. 34.
5. Państwa członkowskie zapewniają właściwym organom oraz jednolitym urządům łącznikowym odpowiednie środki niezbędne do stosowania niniejszego rozporządzenia oraz do skutecznego wykorzystywania ich uprawnień na mocy art. 8, w tym dostateczne zasoby budżetowe lub inne zasoby, wiedzę specjalistyczną, procedury oraz inne ustalenia.
6. Jeżeli na terytorium państwa członkowskiego istnieje więcej niż jeden właściwy organ, państwo członkowskie zapewnia, aby zakres ich obowiązków był jasno określony i aby organy te ściśle ze sobą współpracowały w sposób umożliwiający skuteczne wykonywanie odpowiednich przypisanych im obowiązków.

Artykuł 6

Współpraca z innymi organami publicznymi oraz wyznaczonymi podmiotami

1. Każde państwo członkowskie może nałożyć na inne organy publiczne obowiązek pomocy właściwym organom w wypełnianiu ich zobowiązań.
2. Właściwy organ może żądać od innych organów publicznych, o których mowa w ust.1, aby podjęły wszelkie niezbędne środki służące egzekwowaniu prawa dostępne w ramach prawa krajowego w celu doprowadzenia do zaprzestania lub zakazu wewnątrzunijnych bądź powszechnie występujących naruszeń.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wspomniane inne organy publiczne dysponowały środkami i uprawnieniami niezbędnymi do prowadzenia skutecznej współpracy z właściwymi organami w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia. Wspomniane inne organy publiczne regularnie informują właściwy organ o środkach podjętych w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia.
4. Każde państwo członkowskie może wyznaczyć podmioty mające uzasadniony interes w zaprzestaniu lub ustanowieniu zakazu naruszeń („wyznaczone podmioty”), które będą

gromadziły niezbędne informacje i podejmowały niezbędne środki służące egzekwowaniu prawa dostępne im na mocy prawa krajowego w imieniu właściwego organu współpracującego.

5. Państwa członkowskie zapewniają współpracę między właściwymi organami i wyznaczonymi podmiotami, w szczególności w celu zapewnienia bezzwłocznego powiadamiania właściwych organów o naruszeniach, o których mowa w art. 2.

Artykuł 7

Informacje i wykazy

1. Każde państwo członkowskie bezzwłocznie przekazuje Komisji i pozostałym państwom członkowskim dane właściwych organów, jednolitego urzędu łącznikowego, wyznaczonych podmiotów określonych w art. 13 oraz podmiotów uczestniczących w mechanizmie ostrzegania określonym w art. 34, jak również wszelkie zmiany tych danych.

2. Komisja prowadzi na swojej stronie internetowej i aktualizuje publicznie dostępny wykaz jednolitych urzędów łącznikowych, właściwych organów, wyznaczonych podmiotów i innych podmiotów .

Artykuł 8

Minimalne uprawnienia właściwych organów

1. Każdy właściwy organ posiada uprawnienia w zakresie dochodzenia oraz uprawnienia do egzekwowania przepisów prawnych niezbędne do stosowania niniejszego rozporządzenia i wykonuje je zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i prawem krajowym.

2. Każdy właściwy organ posiada co najmniej następujące uprawnienia i wykonuje je zgodnie z warunkami określonymi w art. 9:

- a) uprawnienia do dostępu do wszelkich istotnych dokumentów, danych lub informacji odnoszących się do naruszenia będącego przedmiotem niniejszego rozporządzenia, w dowolnej formie lub w dowolnym formacie i bez względu na nośnik, na którym są one przechowywane, ani na miejsce ich przechowywania;
- b) uprawnienia do żądania od dowolnej osoby fizycznej lub prawnej, w tym banków, dostawców usług internetowych, rejestrów domen i podmiotów rejestrujących oraz dostawców usług hostingowych, dostarczenia wszelkich istotnych informacji, danych lub dokumentów, w dowolnej formie lub w dowolnym formacie i bez względu na nośnik, na którym są one przechowywane, ani na miejsce ich przechowywania, na potrzeby m.in. identyfikowania i śledzenia przepływów środków finansowych i danych lub ustalenia tożsamości osób zaangażowanych w przepływy środków finansowych i danych, informacji o rachunkach bankowych i własności stron internetowych;
- c) uprawnienia do żądania od dowolnego publicznego organu, podmiotu lub agencji znajdujących się w państwie członkowskim, w którym siedzibę ma właściwy organ, dostarczenia wszelkich istotnych informacji, danych lub dokumentów, w dowolnej formie lub w dowolnym formacie i bez względu na nośnik, na którym są one przechowywane, ani na miejsce ich przechowywania, na potrzeby m.in. identyfikowania i śledzenia przepływów środków finansowych i danych lub ustalenia tożsamości osób zaangażowanych w

przepływy środków finansowych i danych, informacji o rachunkach bankowych i własności stron internetowych;

- d) uprawnienia do przeprowadzania niezbędnych kontroli na miejscu, w tym w szczególności uprawnienia do wkraczania do wszystkich pomieszczeń i środków transportu oraz na wszystkie tereny lub zażądania tego od innych organów, w celu zbadania, zajęcia lub uzyskania informacji, danych lub dokumentów lub sporządzenia ich kopii, bez względu na nośnik, na którym są one przechowywane; uprawnienia do pieczętowania wszelkich pomieszczeń lub informacji, danych lub dokumentów na niezbędny okres i w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kontroli; uprawnienia do żądania od przedstawicieli lub pracowników przedsiębiorcy wyjaśnień co do faktów, informacji lub dokumentów dotyczących przedmiotu kontroli oraz do rejestrowania odpowiedzi;
- e) uprawnienia do nabywania towarów lub usług jako zakupów testowych w celu wykrycia naruszeń będących przedmiotem niniejszego rozporządzenia i uzyskania dowodów;
- f) uprawnienia do nabywania towarów lub usług, posługując się ukrytą tożsamością, w celu wykrycia naruszeń i uzyskania dowodów;
- g) uprawnienia do przyjmowania środków tymczasowych pozwalających zapobiec ryzyku wyrządzenia konsumentom poważnych i nieodwracalnych szkód, w szczególności środków polegających na zawieszeniu strony internetowej, domeny lub podobnej cyfrowej strony, usługi lub konta;
- h) uprawnienia do wszczynania z własnej inicjatywy dochodzeń lub procedur w celu doprowadzenia do zaprzestania lub zakazu naruszeń wewnątrzunijnych lub powszechnie występujących naruszeń oraz w stosownych przypadkach uprawnienia do publikowania informacji na ten temat;
- i) uprawnienia do uzyskania od przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie wewnątrzunijne lub powszechnie występującego naruszenia zobowiązania do zaprzestania naruszenia i w stosownych przypadkach do zapewnienia konsumentom odszkodowania za wyrządzoną szkodę;
- j) uprawnienia do żądania na piśmie, aby przedsiębiorca zaprzestał naruszenia;
- k) uprawnienia do doprowadzania do zaprzestania lub zakazu naruszenia;
- l) uprawnienia do zamykania strony internetowej, domeny lub podobnej cyfrowej strony, usługi lub konta lub ich części, w tym poprzez żądanie wdrożenia takich środków od osoby trzeciej lub innego organu publicznego;
- m) uprawnienia do nakładania kar, w tym grzywien i kar pieniężnych, za naruszenia wewnątrzunijne i powszechnie występujące naruszenia oraz za niezastosowanie się do decyzji, zarządzenia, środka tymczasowego, zobowiązania lub innego środka, które przyjęto na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- n) uprawnienia do nakazania przedsiębiorcy odpowiedzialnemu za naruszenie wewnątrzunijne lub rozpowszechnione naruszenie, aby zapewnił odszkodowanie konsumentom, którzy ponieśli szkodę w wyniku naruszenia, w tym między innymi odszkodowanie pieniężne, zaoferowanie konsumentom możliwości wypowiedzenia umowy lub inne środki zapewniające rekompensatę konsumentom, którzy ponieśli szkodę w wyniku naruszenia;

- o) uprawnienia do nakazywania restytucji zysków uzyskanych w rezultacie naruszenia, w tym przekazania tych zysków na poczet skarbu państwa lub na poczet beneficjenta wyznaczonego przez właściwy organ lub zgodnie z ustawodawstwem krajowym;
- p) uprawnienia do publikowania wszelkich ostatecznych decyzji, środków tymczasowych lub zarządzeń, w tym do publikowania informacji na temat tożsamości przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie wewnętrzne lub powszechnie występujące naruszenie;
- q) uprawnienia do konsultowania się z konsumentami, organizacjami konsumenckimi, wyznaczonymi podmiotami i innymi zainteresowanymi osobami w kwestii skuteczności proponowanych zobowiązań dotyczących zaprzestania naruszenia i usunięcia szkód powstałych w jego wyniku.

Artykuł 9

Wykonywanie minimalnych uprawnień

1. Właściwe organy wykonują uprawnienia określone w art. 8 zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i prawem krajowym:

- a) bezpośrednio według własnego uznania; lub
- b) przez wniesienie powództwa do sądów właściwych do wydania niezbędnego orzeczenia, w tym, w stosownych przypadkach, przez wniesienie środka odwoławczego, jeżeli wniosek o wydanie niezbędnego orzeczenia został oddalony.

2. W zakresie, w jakim właściwe organy wykonują swoje uprawnienia przez wniesienie powództwa do sądów, sądy te są uprawnione do wydawania niezbędnych orzeczeń i działają w ramach niniejszego rozporządzenia.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby opłaty sądowe i inne koszty związane z wydawaniem przez sądy orzeczeń w postępowaniach wszczętych w zastosowaniu niniejszego rozporządzenia były proporcjonalne i nie utrudniały stosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 10

Uprawnienia wykonawcze

Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające warunki wdrażania i wykonywania minimalnych uprawnień właściwych organów, o których to uprawnieniach mowa w art. 8. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

ROZDZIAŁ III

MECHANIZM WZAJEMNEJ POMOCY

Artykuł 11

Wnioski o przekazanie informacji

1. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący przekazuje wszelkie istotne informacje niezbędne do ustalenia, czy nastąpiło naruszenie wewnętrzne, oraz do

doprowadzenia do zaprzestania tego naruszenia. Organ współpracujący bezzwłocznie powiadamia Komisję o wniosku o przekazanie informacji oraz o swojej odpowiedzi.

2. Organ współpracujący wszczyna odpowiednie dochodzenia lub podejmuje wszelkie inne niezbędne lub odpowiednie środki w celu zebrania żądanych informacji. W stosownych przypadkach dochodzenia te przeprowadza się przy pomocy innych organów publicznych lub wyznaczonych podmiotów.

3. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący może zezwolić właściwym urzędnikom organu wnioskującego na towarzyszenie urzędnikom organu współpracującego przy prowadzeniu ich dochodzeń.

4. Organ współpracujący udziela odpowiedzi na wniosek, postępując zgodnie z procedurą dotyczącą wniosków o udzielenie informacji i przestrzegając terminów określonych przez Komisję w akcie wykonawczym.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające terminy, standardowe formularze i szczegóły procedur dotyczących wniosków o udzielenie informacji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 12

Wnioski o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa

1. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący podejmuje wszelkie niezbędne środki służące egzekwowaniu prawa mające na celu doprowadzenie do zaprzestania lub zakazu naruszenia wewnątrzunijnego, w tym nakłada kary i nakazuje lub ułatwia uiszczenie odszkodowania na rzecz konsumentów z tytułu szkody poniesionej wskutek naruszenia.

2. W celu wypełnienia obowiązków określonych w ust. 1 organ współpracujący wykonuje uprawnienia określone w art. 8 oraz wszelkie dodatkowe uprawnienia przyznane mu na mocy przepisów prawa krajowego. Organ współpracujący określa odpowiednie środki służące egzekwowaniu prawa, które należy podjąć w celu doprowadzenia do zaprzestania lub zakazu naruszenia wewnątrzunijnego w sposób proporcjonalny, skuteczny i efektywny. W stosownych przypadkach środki te ustala się i wdraża przy pomocy innych organów publicznych.

3. Organ współpracujący regularnie przekazuje organowi wnioskującemu informacje na temat podjętych kroków i środków i konsultuje się z nim w tej kwestii. Organ współpracujący bezzwłocznie powiadamia organ wnioskujący, właściwe organy innych państw członkowskich i Komisję, za pośrednictwem bazy danych określonej w art. 43, o podjętych środkach i ich skutkach w odniesieniu do naruszenia wewnątrzunijnego, w tym:

- a) czy nałożono środki tymczasowe;
- b) czy zaprzestano naruszenia;
- c) które kary zostały nałożone;
- d) w jakim zakresie konsumenci otrzymali odszkodowanie;
- e) czy podjęte środki zostały wdrożone.

4. Organ współpracujący udziela odpowiedzi na wniosek, postępując zgodnie z procedurami dotyczącymi wniosków o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa i przestrzegając terminów określonych przez Komisję w akcie wykonawczym.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające terminy, standardowe formularze i szczegóły procedur dotyczących wniosków o podjęcie środków służących egzekwowaniu

prawa. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 13

Rola wyznaczonych podmiotów

1. Organ współpracujący może polecić wyznaczonemu podmiotowi zebranie niezbędnych informacji lub podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa niezbędnych do doprowadzenia do zaprzestania lub zakazu naruszenia. Organ współpracujący może uczynić to tylko w przypadku, gdy podmiot ten prawdopodobnie uzyska żądane informacje lub doprowadzi do zaprzestania lub zakazu naruszenia równie sprawnie i skutecznie jak organ współpracujący.
2. Organ współpracujący zapewnia, aby polecenie wydane wyznaczonemu podmiotowi nie doprowadziło do ujawnienia informacji, które podlegają przepisom dotyczącym poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej określonym w art. 41.
3. W przypadku gdy wyznaczony podmiot nie doprowadzi do zaprzestania lub zakazu naruszenia wewnątrzunijnego w terminie określonym zgodnie z art. 11 ust. 4 i art. 12 ust. 4, organ współpracujący sam podejmuje działanie w sprawie wniosku na podstawie art. 11 i 12.
4. Przed wydaniem polecenia wyznaczonemu podmiotowi właściwy organ współpracujący konsultuje się z organem wnioskującym w sprawie zamiaru wydania polecenia wyznaczonemu podmiotowi. Jeżeli organ wnioskujący nie wyraża zgody na wydanie polecenia wyznaczonemu podmiotowi, bezzwłocznie powiadamia o tym na piśmie organ współpracujący oraz podaje powody swojego sprzeciwu. W takim przypadku organ współpracujący nie wydaje polecenia wyznaczonemu podmiotowi i sam podejmuje działanie w sprawie wniosku.
6. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające terminy, standardowe formularze i szczegóły procedur dotyczących wyznaczonych podmiotów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 14

Procedury dotyczące wniosków o wzajemną pomoc

1. Organ wnioskujący przekazuje we wnioskach o wzajemną pomoc informacje wystarczające do tego, aby umożliwić organowi współpracującemu zrealizowanie wniosku, w tym wszelkie niezbędne dowody możliwe do uzyskania jedynie w państwie członkowskim organu wnioskującego.
2. Organ wnioskujący przesyła wnioski do jednolitego urzędu łącznikowego państwa członkowskiego organu współpracującego oraz do jednolitego urzędu łącznikowego państwa członkowskiego organu wnioskującego w celach informacyjnych. Jednolity urząd łącznikowy państwa członkowskiego organu współpracującego bezzwłocznie przesyła wnioski odpowiedniemu właściwemu organowi.
3. Składanie wniosków o wzajemną pomoc i cała związana z nimi korespondencja odbywa się na piśmie z zastosowaniem standardowych formularzy oraz elektronicznie poprzez bazę danych ustanowioną na mocy art. 43.
4. Języki stosowane we wnioskach o wzajemną pomoc i całej związanej z nimi korespondencji są uzgadniane przez zainteresowane właściwe organy.

5. Jeżeli nie można osiągnąć porozumienia w sprawie języków, wnioski są przekazywane w języku urzędowym państwa członkowskiego organu wnioskującego, a odpowiedzi w języku urzędowym państwa członkowskiego organu współpracującego. W tej sytuacji każdy właściwy organ zapewnia niezbędne tłumaczenia wniosków, odpowiedzi i innych dokumentów, które otrzymuje od innego właściwego organu.

6. Organ współpracujący udziela odpowiedzi bezpośrednio organowi wnioskującemu oraz jednolitym urzędom łącznikowym państw członkowskich organu wnioskującego i organu współpracującego.

Artykuł 15

Odmowa realizacji wniosku o wzajemną pomoc

1. Organ współpracujący może odmówić realizacji wniosku o przekazanie informacji, o którym mowa w art. 11, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych sytuacji:

- a) jego zdaniem, po konsultacji z organem wnioskującym, żądane informacje nie są niezbędne organowi wnioskującemu do ustalenia, czy miało miejsce naruszenie wewnętrznej lub czy istnieje uzasadnione podejrzenie, że może ono nastąpić;
- b) organ wnioskujący nie zgadza się, że informacje podlegają przepisom dotyczącym poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej określonym w art. 41;
- c) przed organami sądowymi w państwie członkowskim organu współpracującego lub organu wnioskującego zostało już wszczęte dochodzenie lub postępowanie sądowe albo zostało wydane orzeczenie kończące postępowanie w sprawie tego samego naruszenia wewnętrznej i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy .

2. Organ współpracujący może odmówić realizacji wniosku o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa, o którym mowa w art. 12, po konsultacji z organem wnioskującym, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych sytuacji:

- a) przed organami sądowymi w państwie członkowskim organu współpracującego lub organu wnioskującego zostało już wszczęte dochodzenie lub postępowanie sądowe albo zostało wydane orzeczenie kończące postępowanie w sprawie tego samego naruszenia wewnętrznej i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy ;
- b) jego zdaniem, po przeprowadzeniu odpowiedniego dochodzenia przez organ współpracujący, naruszenie wewnętrznej nie miało miejsca;
- c) jego zdaniem organ wnioskujący nie udzielił wystarczających informacji zgodnie z art. 12 ust. 1.

Nie można odmówić realizacji wniosku o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa, podając jako powód nieudzielenie wystarczających informacji, jeżeli odmówiono realizacji wniosku o udzielenie informacji w sprawie tego samego naruszenia wewnętrznej, uzasadniając to tym, że zostało już wszczęte dochodzenie lub postępowanie sądowe albo zostało już wydane orzeczenie kończące postępowanie w sprawie tego samego naruszenia wewnętrznej i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy, o czym mowa w ust. 1 lit. c).

3. Organ współpracujący informuje organ wnioskujący oraz Komisję o odmowie realizacji wniosku o wzajemną pomoc oraz powodach tej odmowy.

4. W przypadku braku porozumienia między organem wnioskującym a organem współpracującym organ wnioskujący lub organ współpracujący bezzwłocznie przekazuje sprawę Komisji, która wydaje opinię. W przypadku nieprzekazania sprawy Komisji Komisja może wydać opinię z urzędu.

5. Komisja monitoruje funkcjonowanie mechanizmu wzajemnej pomocy oraz przestrzeganie przez właściwe organy procedur i terminów rozpatrywania wniosków o wzajemną pomoc. Komisja ma dostęp do wniosków o wzajemną pomoc oraz do informacji i dokumentów wymienianych między organem wnioskującym a organem współpracującym.

6. W stosownych przypadkach Komisja może wydać wytyczne i udzielić porad państwom członkowskim w celu zapewnienia skutecznego i efektywnego funkcjonowania mechanizmu wzajemnej pomocy.

7. Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat procedur stosowanych w przypadku braku porozumienia między właściwymi organami, o którym mowa w ust. 3 i 4. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

ROZDZIAŁ IV

SKOORDYNOWANY MECHANIZM NADZORU, PROWADZENIA DOCHODZEŃ I EGZEKOWANIA PRZEPISÓW W PRZYPADKU POWSZECHNIE WYSTĘPUJĄCYCH NARUSZEŃ

SEKCJA I

POWSZECHNIE WYSTĘPUJĄCE NARUSZENIA

Artykuł 16

Rozpoczęcie skoordynowanego działania i wyznaczenie koordynatora

1. Jeżeli właściwy organ ma uzasadnione podejrzenie, że ma miejsce powszechnie występujące naruszenie, bezzwłocznie powiadamia o tym właściwe organy pozostałych państw członkowskich, na które powszechnie występujące naruszenie wywiera wpływ, oraz Komisję.

2. W przypadku gdy Komisja ma uzasadnione podejrzenie, że ma miejsce powszechnie występujące naruszenie, powiadamia o tym właściwe organy, na które powszechnie występujące naruszenie wywiera wpływ.

3. Po otrzymaniu powiadomień, o których mowa w ust. 1 i 2, właściwe organy, na które powszechnie występujące wywiera wpływ, wyznaczają – stanowiąc w drodze konsensusu – właściwy organ, który koordynuje działanie.

4. Właściwe organy mogą poprosić Komisję o objęcie roli koordynatora. Komisja bezzwłocznie informuje zainteresowane właściwe organy, czy obejmuje rolę koordynatora.

5. Powiadamiając właściwy organ zgodnie z ust. 2, Komisja może zaproponować, że podejmie się roli koordynatora. Zainteresowane właściwe organy bezzwłocznie informują Komisję, czy zgadzają się na koordynowanie przez nią działania.

6. Jeżeli Komisja odmawia objęcia roli koordynatora lub jeżeli zainteresowane właściwe organy nie zgadzają się na koordynowanie działania przez Komisję, zainteresowane właściwe organy wyznaczają właściwy organ, który koordynuje działanie. W przypadku nieosiągnięcia porozumienia między właściwymi organami działanie koordynowane jest przez właściwy organ, który jako pierwszy powiadomił pozostałe właściwe organy o podejrzeniu naruszenia.

Czynności dochodzeniowe w ramach skoordynowanych działań

1. Zainteresowane właściwe organy zapewniają, aby niezbędne dowody, dane i informacje były gromadzone skutecznie i efektywnie. Zainteresowane właściwe organy zapewniają, aby dochodzenia i kontrole były prowadzone jednocześnie oraz aby środki tymczasowe były stosowane jednocześnie.
2. Zainteresowane właściwe organy mogą skorzystać z mechanizmu wzajemnej pomocy na podstawie rozdziału III, w szczególności w celu zgromadzenia dowodów i informacji od państw członkowskich innych niż państwa członkowskie, których dotyczy skoordynowane działanie, lub w celu zapewnienia, aby dany przedsiębiorca nie obchodził środków służących egzekwowaniu prawa.
3. W stosownych przypadkach zainteresowane właściwe organy mogą przedstawić wynik dochodzenia w sprawie powszechnie występującego naruszenia i ocenę tego naruszenia w uzgodnionym przez siebie wspólnym stanowisku.
4. W stosownych przypadkach i nie naruszając przepisów dotyczących tajemnicy zawodowej i handlowej określonych w art. 41, zainteresowane właściwe organy mogą podjąć decyzję o opublikowaniu wspólnego stanowiska lub jego części na swoich stronach internetowych lub na stronie internetowej Komisji, aby zasięgnąć opinii pozostałych zainteresowanych stron.

Środki służące egzekwowaniu prawa w ramach skoordynowanych działań

1. Zainteresowane właściwe organy mogą zwrócić się do przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie o to, aby wystąpił z propozycją zobowiązań, jakie podejmie w celu usunięcia naruszenia i – w stosownych przypadkach – w celu realizacji odszkodowań lub wdrożenia innych środków umożliwiających realizację odszkodowań na rzecz konsumentów, którzy ponieśli szkodę. Przedsiębiorca może również z własnej inicjatywy zaproponować zobowiązania, jakie podejmie w celu usunięcia naruszenia i zapewnienia odszkodowania konsumentom.
2. Jeżeli przedsiębiorca wystąpi z propozycją zobowiązań, zainteresowane właściwe organy mogą – w stosownych przypadkach – opublikować zaproponowane zobowiązania na swoich stronach internetowych lub w razie potrzeby na stronie internetowej Komisji, aby zasięgnąć opinii pozostałych zainteresowanych stron i aby sprawdzić, czy zobowiązania te wystarczą do usunięcia naruszenia i zapewnienia odszkodowania konsumentom.
3. Zainteresowane właściwe organy mogą wyznaczyć jeden właściwy organ, który podejmie środki służące egzekwowaniu prawa w imieniu pozostałych właściwych organów, aby doprowadzić do usunięcia lub zakazania powszechnie występującego naruszenia, zapewnienia konsumentom odszkodowania lub nałożenia kar. Wyznaczając właściwy organ, który ma podjąć środki służące egzekwowaniu prawa, właściwe organy biorą pod uwagę siedzibę danego przedsiębiorcy. Po wyznaczeniu właściwego organu, który ma podjąć środki służące egzekwowaniu prawa, przez pozostałe zainteresowane właściwe organy, organ ten staje się właściwy do działania w imieniu konsumentów z każdego takiego państwa członkowskiego, tak jakby byli oni konsumentami z jego własnego państwa.
4. Właściwe organy mogą postanowić o podjęciu środków służących egzekwowaniu prawa jednocześnie we wszystkich lub w niektórych państwach członkowskich, na które powszechnie występujące naruszenie wywiera wpływ. W takim wypadku właściwe organy

zapewniają, aby te środki służące egzekwowaniu prawa zostały podjęte jednocześnie we wszystkich zainteresowanych państwach członkowskich.

5. Wydanie wyznaczonemu podmiotowi polecenia podjęcia środków służących egzekwowaniu prawa na podstawie ust. 1–4 jest możliwe wyłącznie wówczas, gdy zainteresowane właściwe organy wyrażą zgodę na takie polecenie i gdy takie polecenie nie prowadzi do ujawnienia informacji, które podlegają przepisom dotyczącym tajemnicy zawodowej i handlowej określonym w art. 41.

Artykuł 19

Zakończenie skoordynowanych działań

Organ koordynujący niezwłocznie informuje Komisję i właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich o ustaniu lub zakazaniu powszechnie występującego naruszenia.

Artykuł 20

Uprawnienia wykonawcze

Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat procedur wspólnych działań w przypadku powszechnie występujących naruszeń, w szczególności standardowe formularze zgłoszeń i innych sposobów wymiany informacji między właściwymi organami a Komisją. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

SEKCJA II

POWSZECHNIE WYSTĘPUJĄCE NARUSZENIE O WYMIARZE UNIJNYM

Artykuł 21

Wspólne działania podejmowane w związku z powszechnie występującymi naruszeniami o wymiarze unijnym

1. W razie uzasadnionego podejrzenia, że powszechnie występujące naruszenie szkodziło, szkodzi lub może szkodzić konsumentom w przynajmniej trzech czwartych państw członkowskich, których ludność łącznie stanowi przynajmniej trzy czwarte ludności Unii („powszechnie występujące naruszenie o wymiarze unijnym”), Komisja podejmuje wspólne działanie. W tym celu Komisja może zwrócić się do właściwych organów o niezbędne informacje lub dokumenty.

2. Decyzję o podjęciu wspólnego działania zgłasza się jednolitym urzędom łącznikowym państw członkowskich, których dotyczy to wspólne działanie.

3. Właściwy organ może odmówić wzięcia udziału we wspólnym działaniu ze względu na jedną z następujących przyczyn:

- a) wszczęto już postępowanie sądowe w sprawie tego samego naruszenia przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w tym państwie członkowskim;
- b) wydano już orzeczenie kończące postępowanie albo ostateczną decyzję administracyjną w sprawie tego samego naruszenia przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w tym państwie członkowskim.

4. Jeżeli właściwy organ – po otrzymaniu decyzji o podjęciu wspólnego działania na podstawie ust. 2 – postanowi nie brać udziału we wspólnym działaniu, niezwłocznie informuje o swojej decyzji Komisję i pozostałe zainteresowane właściwe organy, przedstawia powody swojej decyzji na podstawie ust. 3 i przedkłada niezbędne dokumenty potwierdzające.

5. Wspólne działanie jest koordynowane przez Komisję.

Artykuł 22

Czynności dochodzeniowe

1. Zainteresowane właściwe organy koordynowane przez Komisję podejmują jednocześnie czynności dochodzeniowe, aby ustalić, czy ma miejsce powszechnie występujące naruszenie o wymiarze unijnym.

2. Zainteresowane właściwe organy mogą skorzystać z mechanizmu wzajemnej pomocy na podstawie rozdziału III, w szczególności w celu zgromadzenia dowodów i informacji od państw członkowskich innych niż państwa członkowskie, których dotyczy wspólne działanie, lub w celu zapewnienia, aby dany przedsiębiorca nie obchodził środków służących egzekwowaniu prawa.

Artykuł 23

Wspólne stanowisko

1. Wynik dochodzenia sprawie powszechnie występującego naruszenia o wymiarze unijnym i ocenę takiego naruszenia przedstawia się we wspólnym stanowisku uzgodnionym przez zainteresowane właściwe organy.

2. Jeżeli mało prawdopodobne jest, że naruszenie ustanie w wyniku realizacji zobowiązań przez przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie, właściwe organy mogą podjąć środki służące egzekwowaniu prawa na podstawie art. 25 bez ustalania wspólnego stanowiska i zwracania się do przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie o wystąpienie z propozycją zobowiązań.

3. W stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla przepisów dotyczących tajemnicy zawodowej i handlowej określonych w art. 41, właściwe organy mogą podjąć decyzję o opublikowaniu wspólnego stanowiska lub jego części na swoich stronach internetowych lub na stronie internetowej Komisji bądź w razie potrzeby, aby zasięgnąć opinii pozostałych zainteresowanych stron.

Artykuł 24

Zobowiązania

1. Zainteresowane właściwe organy koordynowane przez Komisję mogą zwrócić się do przedsiębiorcy odpowiedzialnego za powszechnie występujące naruszenie o wymiarze unijnym, aby wystąpił z propozycją zobowiązań, jakie podejmie w celu usunięcia naruszenia i zapewnienia odszkodowania konsumentom, którzy ponieśli szkodę w wyniku naruszenia. Przedsiębiorca może również z własnej inicjatywy zaproponować zobowiązania, jakie podejmie w celu usunięcia naruszenia i zapewnienia odszkodowania konsumentom.

2. Jeżeli przedsiębiorca wystąpi z propozycją zobowiązań, zainteresowane właściwe organy mogą – w stosownych przypadkach – opublikować zaproponowane zobowiązania na swoich stronach internetowych i na stronie internetowej Komisji, aby zasięgnąć opinii pozostałych

zainteresowanych stron i aby sprawdzić, czy zobowiązania te wystarczą do usunięcia naruszenia i zapewnienia odszkodowania konsumentom.

3. Zainteresowane właściwe organy oceniają zaproponowane zobowiązania, a wynik oceny przekazują przedsiębiorcy we wspólnym stanowisku. Jeżeli zobowiązania wystarczą do usunięcia naruszenia i – w stosownych przypadkach – do realizacji odszkodowań na rzecz konsumentów, właściwe organy przyjmują je i wyznaczają termin, w którym zobowiązania te należy wypełnić.

4. Zainteresowane właściwe organy monitorują realizację zobowiązań. W szczególności zapewniają, aby dany przedsiębiorca regularnie przekazywał Komisji informacje na temat postępów poczynionych w ramach realizacji zobowiązań. Właściwe organy mogą – w stosownych przypadkach – dążyć do zasięgnięcia opinii organizacji konsumenckich, innych zainteresowanych stron i ekspertów, aby sprawdzić, czy działania podjęte przez przedsiębiorcę są zgodne z zobowiązaniami.

Artykuł 25

Środki służące egzekwowaniu prawa

1. Zainteresowane właściwe organy uzgadniają, który właściwy organ lub – w stosownych przypadkach – które właściwe organy podejmą w imieniu pozostałych właściwych organów środki służące egzekwowaniu prawa przeciwko przedsiębiorcy, jeżeli zaistnieje jedna z poniższych okoliczności:

- a) mało prawdopodobne jest, że naruszenie ustanie w wyniku realizacji zobowiązań przez przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie;
- b) przedsiębiorca nie występuje z propozycją zobowiązań;
- c) przedsiębiorca występuje z propozycją zobowiązań, które nie wystarczą do usunięcia naruszenia ani do zapewnienia odszkodowania konsumentom;
- d) przedsiębiorca nie wypełnia zobowiązań w terminie określonym w ust. 3;

2. Po wyznaczeniu przez pozostałe zainteresowane właściwe organy właściwego organu, który ma podjąć środki służące egzekwowaniu prawa, organ ten staje się właściwy do działania w imieniu konsumentów z każdego państwa członkowskiego, tak jakby byli oni konsumentami z jego własnego państwa. Wyznaczając właściwy organ, który ma podjąć środki służące egzekwowaniu prawa, właściwe organy biorą pod uwagę siedzibę danego przedsiębiorcy.

3. Jeżeli właściwe organy nie działają w sposób przewidziany w ust. 2, podejmują środki służące egzekwowaniu prawa jednocześnie w kilku lub we wszystkich państwach członkowskich, na które powszechnie występujące naruszenie o wymiarze unijnym wywiera wpływ. Właściwe organy zapewniają, aby te środki służące egzekwowaniu prawa zostały podjęte jednocześnie we wszystkich zainteresowanych państwach członkowskich.

4. Wydanie wyznaczonemu podmiotowi polecenia podjęcia środków służących egzekwowaniu prawa na podstawie ust. 1–3 niniejszego artykułu jest możliwe wyłącznie wówczas, gdy właściwe organy zainteresowanego państwa członkowskiego, na które takie środki wywierają wpływ, wyrażą na to zgodę i gdy takie polecenie nie prowadzi do ujawnienia informacji, które podlegają przepisom dotyczącym tajemnicy zawodowej i handlowej określonym w art. 41.

Artykuł 26

Zakończenie wspólnych działań podejmowanych w związku z powszechnie występującymi naruszeniami o wymiarze unijnym

1. Komisja postanawia o zakończeniu wspólnego działania, jeżeli zachodzi jedna z poniższych okoliczności:

- a) warunki wspólnego działania określone w art. 21 ust. 1 nie są spełnione;
- b) zainteresowane właściwe organy stwierdzają, że nie doszło do powszechnie występującego naruszenia o wymiarze unijnym;
- c) zainteresowane właściwe organy stwierdzają, że w wyniku realizacji zobowiązań przez przedsiębiorcę naruszenie ustało i – w stosownych przypadkach – konsumenci uzyskali odszkodowanie;
- d) zainteresowane właściwe organy stwierdzają, że w wyniku zastosowania środków służących egzekwowaniu prawa na podstawie art. 25 naruszenie ustało lub zostało zakazane i – w stosownych przypadkach – konsumenci uzyskali odszkodowanie.

2. Komisja informuje jednolite urzędy łącznikowe zainteresowanych państw członkowskich o decyzji o zakończeniu wspólnego działania.

Artykuł 27

Uprawnienia wykonawcze

Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat procedur dla wspólnych działań w przypadku powszechnie występujących naruszeń o wymiarze unijnym, w szczególności standardowe formularze zgłoszeń i innych sposobów wymiany informacji między właściwymi organami a Komisją. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

SEKCJA III

POSTANOWIENIA OGÓLNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO SKOORDYNOWANYCH DZIAŁAŃ I WSPÓLNYCH DZIAŁAŃ NA MOCY NINIEJSZEGO ROZDZIAŁU

Artykuł 28

Procedura podejmowania decyzji wśród państw członkowskich

W sprawach uregulowanych w niniejszym rozdziale zainteresowane właściwe organy podejmują decyzję na zasadzie konsensusu.

Artykuł 29

Rola koordynatora

1. Koordynator wyznaczony zgodnie z art. 16, 21 lub 32 w szczególności:

- a) zapewnia, aby wszystkie zainteresowane właściwe organy i Komisja były należycie i terminowo informowane o postępach w realizacji działań służących egzekwowaniu przepisów prawnych, o przewidywanych kolejnych działaniach oraz o środkach, które mają zostać przyjęte;

- b) koordynuje dochodzenia, inspekcje i przyjmowanie środków tymczasowych, o których decydują zainteresowane właściwe organy zgodnie z przepisami sekcji I i II, monitoruje dochodzenia, inspekcje i środki tymczasowe oraz inne środki na podstawie art. 8;
- c) koordynuje proces przygotowania i udostępniania wszystkich niezbędnych dokumentów między zainteresowanymi właściwymi organami i Komisją;
- d) utrzymuje kontakt z przedsiębiorcami i innymi stronami, na które nadzór, dochodzenie i środki służące egzekwowaniu prawa wywierają wpływ, chyba że zainteresowane właściwe organy i Komisja uzgodnią inaczej;
- e) koordynuje ocenę, konsultacje i monitorowanie, za które odpowiadają zainteresowane właściwe organy, oraz inne kroki niezbędne do przetwarzania i realizacji zobowiązań zaproponowanych przez danych przedsiębiorców;
- f) koordynuje inne środki służące egzekwowaniu prawa przyjęte przez zainteresowane właściwe organy, w tym zwracanie się do sądów o wydanie niezbędnych postanowień i wyroków, nakładanie kar i przyjmowanie środków zapewniających przyznanie konsumentom odszkodowań;
- g) koordynuje wnioski o wzajemną pomoc złożone przez zainteresowane właściwe organy zgodnie z przepisami rozdziału III.

2. Koordynator nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania zainteresowanych właściwych organów, kiedy korzystają one z uprawnień określonych w art. 8.

Artykuł 30

Obowiązek współpracy i ustalenia językowe

1. Właściwe organy koordynują swoje działania w zakresie nadzoru rynku oraz swoje środki dochodzeniowe i środki służące egzekwowaniu prawa, aby przeciwdziałać powszechnie występującym naruszeniom zgodnie z przepisami sekcji I i II. Niezwłocznie dzielą się wszystkimi niezbędnymi informacjami i zapewniają sobie nawzajem, a także Komisji, potrzebne wsparcie w każdej innej formie.

2. Właściwe organy udostępniają odpowiednie zasoby do przeprowadzenia skoordynowanych dochodzeń i działań służących egzekwowaniu przepisów prawnych. Właściwe organy mogą zwrócić się do urzędników Komisji i innych towarzyszących im osób upoważnionych przez Komisję o to, aby wzięli oni udział w skoordynowanych dochodzeniach, działaniach służących egzekwowaniu przepisów prawnych i innych działaniach podejmowanych na podstawie niniejszego rozdziału.

3. Zainteresowane właściwe organy oraz Komisja uzgadniają języki stosowane przez właściwe organy i Komisję do celów zgłoszeń i wszystkich powiadomień związanych ze skoordynowanymi działaniami, wspólnymi działaniami i wspólnie uzgodnionymi dochodzeniami na rynkach konsumenckich prowadzonymi na podstawie przepisów niniejszego rozdziału.

4. Jeżeli nie można dojść do porozumienia, zgłoszenia i inne powiadomienia wysyła się w języku urzędowym danego państwa członkowskiego, które dokonuje zgłoszenia lub innego powiadomienia. W tej sytuacji każdy zainteresowany właściwy organ zapewnia niezbędne tłumaczenie zgłoszeń, powiadomień i innych pism, które otrzyma od innych właściwych organów.

5. Koordynator zwraca się do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego o to, aby pełnił on funkcję obserwatora, jeżeli skoordynowane lub wspólne działania podejmowane na podstawie sekcji I i II dotyczą rozpowszechnionych naruszeń następujących unijnych aktów prawnych:

- a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi;
- b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego.

Artykuł 31

Wspólne stanowisko i wysłuchanie stanowiska przedsiębiorców

1. Wspólne stanowisko, o którym mowa w art. 17 i 23, przekazuje się przedsiębiorcy odpowiedzialnemu za naruszenie. Przedsiębiorca odpowiedzialny za naruszenie otrzymuje możliwość ustosunkowania się do kwestii ujętych we wspólnym stanowisku.
2. Przedsiębiorca ma prawo komunikować się w języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania. Przedsiębiorca może zrzec się tego prawa lub wystąpić o stosowanie innego języka urzędowego Unii na potrzeby komunikowania się z właściwymi organami.
3. Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat korzystania z praw do obrony przysługujących przedsiębiorcom w skoordynowanych i wspólnych działaniach. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 32

Wspólnie uzgodnione dochodzenia na rynkach konsumenckich

1. Jeżeli tendencje panujące na rynku, skargi konsumentów lub inne dowody wskazują, że mogło dojść, dochodzi lub może dojść do przypadków powszechnie występujących naruszeń, zainteresowane właściwe organy mogą postanowić o przeprowadzeniu wspólnie uzgodnionego dochodzenia na rynkach konsumenckich („akcja kontrolna”). Tego rodzaju wspólnie uzgodnione dochodzenie jest skoordynowane przez Komisję.
2. Prowadząc wspólnie uzgodnione dochodzenia, zainteresowane właściwe organy skutecznie korzystają z uprawnień określonych w art. 8 i innych uprawnień nadanych im na mocy przepisów prawa krajowego.
3. Właściwe organy mogą zwrócić się do urzędników Komisji i innych towarzyszących im osób upoważnionych przez Komisję o to, aby wzięli oni udział w akcjach kontrolnych.
4. Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat procedur w przypadku akcji kontrolnych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

ROZDZIAŁ V

MECHANIZM NADZORU WSPÓŁPRACY W DZIEDZINIE OCHRONY KONSUMENTÓW

Artykuł 33

Mechanizm nadzoru

1. Komisja utrzymuje mechanizm nadzoru nad wymianą informacji dotyczących naruszeń lub domniemanych naruszeń.
2. Mechanizm nadzoru obejmuje mechanizm ostrzegania opisany w art. 34 oraz wymianę innych informacji istotnych w kontekście wykrywania naruszeń lub domniemanych naruszeń opisaną w art. 36.
3. Mechanizm nadzoru wdraża się za pośrednictwem bazy danych, o której mowa w art. 43.

Artykuł 34

Mechanizm ostrzegania

1. Właściwy organ niezwłocznie powiadamia Komisję i pozostałe właściwe organy – przy użyciu standardowego formularza za pośrednictwem bazy danych, o której mowa w art. 43 – o jakimkolwiek uzasadnionym podejrzeniu, że na jego terytorium dochodzi do przypadku naruszenia, które może wywierać wpływ na interesy konsumentów w innych państwach członkowskich („ostrzeżenie”).
2. Komisja niezwłocznie powiadamia zainteresowane właściwe organy – za pośrednictwem bazy danych, o której mowa w art. 43 – o jakimkolwiek uzasadnionym podejrzeniu, że na terytorium Unii doszło do przypadku naruszenia („ostrzeżenie”).
3. W ostrzeżeniu właściwy organ lub Komisja przedstawiają – w miarę możliwości – przede wszystkim następujące informacje dotyczące domniemanego naruszenia:
 - a) opis działania lub zaniechania, które stanowi naruszenie;
 - b) produkt lub usługę, których naruszenie dotyczy;
 - c) państwo członkowskie, na które naruszenie wywiera lub może wywierać wpływ;
 - d) przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie lub podejrzanego o bycie odpowiedzialnym za naruszenie;
 - e) podstawę prawną możliwych działań przez odniesienie się do prawa krajowego i odpowiednich przepisów aktów unijnych zawartych w załączniku do niniejszego rozporządzenia;
 - f) charakter postępowania sądowego, środków służących egzekwowaniu prawa lub innych środków podejmowanych w związku z naruszeniem, wraz z datami ich podjęcia i czasem ich trwania;
 - g) etap, na jakim znajduje się postępowanie sądowe, etap wdrażania środków służących egzekwowaniu prawa lub innych środków podjętych w związku z naruszeniem;
 - h) właściwy organ prowadzący postępowanie sądowe i wdrażający inne środki;
 - i) czy ostrzeżenie służy „do celów informacyjnych”, czy też „do celów podjęcia działania”.
4. W „ostrzeżeniu do celów podjęcia działania” właściwy organ lub Komisja może zwrócić się do pozostałych właściwych organów i do Komisji o sprawdzenie, czy na terytorium innych państw członkowskich może dochodzić do podobnych domniemanych naruszeń oraz czy w innych państwach członkowskich podjęto już jakiekolwiek środki służące egzekwowaniu prawa, aby przeciwdziałać takim naruszeniom.

5. Aby skutecznie przeciwdziałać domniemanym naruszeniom, zainteresowane właściwe organy – w zależności od odpowiedzi na ostrzeżenie – podejmują niezbędne środki określone w rozdziałach III i IV.

6. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat funkcjonowania mechanizmu ostrzegania, w tym w szczególności standardowe formularze ostrzeżeń. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 35

Udział innych podmiotów w mechanizmie ostrzegania

1. W mechanizmie ostrzegania określonym w art. 34 uczestniczą wyznaczone podmioty i Europejskie Centra Konsumenckie. Państwa członkowskie wyznaczają organizacje i stowarzyszenia konsumenckie oraz inne podmioty takie jak stowarzyszenia branżowe dysponujące odpowiednią wiedzą fachową i mające uzasadniony interes związany z ochroną konsumentów, które uczestniczą w mechanizmie ostrzegania. Państwa członkowskie niezwłocznie zgłaszają te podmioty Komisji.

2. Komisja może wyznaczyć inne podmioty reprezentujące interesy konsumentów i przedsiębiorstw na poziomie unijnym, które uczestniczą w mechanizmie ostrzegania.

3. Podmioty opisane w ust. 1 i 2 mają prawo do powiadamiania właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich i Komisji o domniemanych naruszeniach oraz do przekazywania informacji określonych w art. 34 ust. 3 przy użyciu standardowego formularza powiadomień zewnętrznych dostępnego za pośrednictwem bazy danych, o której mowa w art. 43 („ostrzeżenie zewnętrzne”).

4. Ostrzeżenia zewnętrzne służą wyłącznie celom informacyjnym. Właściwe organy nie są zobowiązane do wszczęcia procedury ani do podjęcia jakiegokolwiek innego działania w odpowiedzi na ostrzeżenia i informacje przekazane przez te podmioty. Podmioty wystosowujące ostrzeżenia zewnętrzne upewniają się, że przekazywane informacje są prawidłowe, aktualne i precyzyjne, oraz – w stosownych przypadkach – niezwłocznie korygują lub wycofują opublikowane informacje. W tym celu wspomniane podmioty dysponują dostępem do przekazanych przez siebie informacji, z zastrzeżeniem ograniczeń przewidzianych w art. 41 i 43.

5. Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat wyznaczania i udziału innych podmiotów w mechanizmie ostrzegania. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 36

Wymiana innych informacji istotnych dla wykrywania naruszeń

1. Za pośrednictwem bazy danych, o której mowa w art. 43, właściwe organy niezwłocznie powiadamiają Komisję i pozostałe właściwe organy o wszelkich środkach, jakie podjęły w celu usunięcia przypadku naruszenia przepisów chroniących interesy konsumentów na ich terytorium, jeżeli podejrzewają, że dane naruszenie mogło wywrzeć wpływ na interesy konsumentów w innych państwach członkowskich, w szczególności:

- a) o wszelkich powiadomieniach, zarządzeniach, decyzjach lub podobnych środkach wydanych przez właściwy organ lub inny organ w związku z wszczęciem postępowania krajowego w przedmiocie naruszenia lub domniemanego naruszenia;

- b) o wszelkich orzeczeniach sądu lub innego organu sądowego, zarządzeniach sądu, nakazach sądowych lub innych podobnych środkach podjętych w związku z naruszeniem lub domniemanym naruszeniem;
- c) o wszelkich innych informacjach, decyzjach, zarządzeniach lub aktach wydanych – w stosownych przypadkach – przez organy krajowe lub wyznaczone podmioty, które mogą dotyczyć naruszenia lub domniemanego naruszenia.

2. Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawierające szczegółowe informacje na temat wymiany innych informacji istotnych w kontekście wykrywania naruszeń zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

ROZDZIAŁ VI

INNE DZIAŁANIA O ZASIĘGU OGÓLNOUNIJNYM

Artykuł 37

Koordynowanie innych działań w obszarze nadzoru i egzekwowania

1. Państwa członkowskie przekazują sobie nawzajem oraz Komisji informacje na temat podejmowanych przez nie działań w następujących obszarach:

- a) szkolenie urzędników odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony konsumentów, z uwzględnieniem szkoleń językowych, oraz organizowanie seminariów szkoleniowych;
- b) gromadzenie, klasyfikowanie i wymiana danych dotyczących skarg składanych przez konsumentów;
- c) tworzenie sieci właściwych urzędników dla poszczególnych sektorów;
- d) opracowywanie narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych;
- e) opracowywanie standardów, metod i wytycznych dla urzędników zajmujących się egzekwowaniem przepisów w zakresie ochrony konsumentów;
- f) wymiana urzędników, z uwzględnieniem możliwości podejmowania działań zgodnie z rozdziałami III i IV.

2. Państwa członkowskie koordynują i wspólnie organizują działania, o których mowa w ust. 1.

3. Komisja i państwa członkowskie prowadzą regularną wymianę informacji i danych dotyczących skarg składanych przez konsumentów. W tym celu Komisja opracowuje i stosuje zharmonizowaną metodę klasyfikowania i zgłaszania skarg konsumentów we współpracy z państwami członkowskimi.

4. Komisja może przyjąć akty wykonawcze niezbędne do opracowania ram współpracy, o której mowa w ust. 1 i 2. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 38

Wymiana urzędników między właściwymi organami

1. Właściwe organy mogą brać udział w programach wymiany właściwych urzędników z innych państw członkowskich, aby usprawnić koordynację. Właściwe organy podejmują działania niezbędne do zapewnienia właściwym urzędnikom z innych państw członkowskich możliwości czynnego angażowania się w działalność danego właściwego organu. W tym celu tacy urzędnicy są upoważnieni do wypełniania obowiązków powierzonych im przez właściwy organ przyjmujący zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego.

2. W trakcie wymiany właściwi urzędnicy podlegają odpowiedzialności cywilnej i karnej na tych samych zasadach, co urzędnicy właściwego organu przyjmującego. Właściwi urzędnicy z innych państw członkowskich przestrzegają standardów zawodowych i podlegają stosownym regulaminom wewnętrznym właściwego organu przyjmującego. Wspomniane regulaminy zapewniają w szczególności ochronę osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych, bezstronności postępowania i przestrzegania przepisów dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej oraz handlowej zgodnie z art. 41.

Artykuł 39

Wymiana informacji dotyczących polityki ochrony konsumentów

1. Państwa członkowskie przekazują sobie nawzajem oraz Komisji informacje na temat podejmowanych przez siebie działań na rzecz ochrony interesów konsumentów, takich jak:

- a) udzielanie konsumentom informacji i porad;
- b) wspieranie działalności przedstawicieli konsumentów;
- c) wspieranie działalności podmiotów odpowiedzialnych za pozasądowe rozstrzyganie sporów konsumenckich;
- d) ułatwianie konsumentom dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
- e) gromadzenie danych statystycznych, wyników badań lub innych informacji dotyczących zachowań i postaw konsumentów.

2. Państwa członkowskie mogą – we współpracy z Komisją – podejmować wspólne działania w obszarach, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie opracowują – we współpracy z Komisją – wspólne ramy dla działań, o których mowa w ust. 1 lit. e).

3. Komisja może przyjąć akty wykonawcze niezbędne do opracowania ram wymiany informacji, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 40

Współpraca międzynarodowa

1. Unia prowadzi współpracę z państwami trzecimi i z właściwymi organizacjami międzynarodowymi w obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem w celu zapewnienia ochrony interesów konsumentów. Ustalenia w zakresie współpracy, w tym ustalenia dotyczące wzajemnej pomocy, a także ustalenia dotyczące wymiany informacji poufnych i programów wymiany pracowników mogą zostać uregulowane w umowach między Unią a zainteresowanymi państwami trzecimi.

2. Zawierane między Unią a państwami trzecimi umowy dotyczące współpracy i wzajemnej pomocy na rzecz ochrony i wspierania interesów konsumentów podlegają przepisom w zakresie ochrony informacji poufnych i danych osobowych równoważnym przepisom ustanowionym w art. 41.

3. Jeżeli właściwy organ otrzyma informacje od organu państwa trzeciego, przekazuje te informacje odpowiednim właściwym organom pozostałych państw członkowskich, o ile jest do tego uprawniony zgodnie z postanowieniami umowy o pomocy dwustronnej zawartej z danym państwem trzecim, przy poszanowaniu przepisów Unii w zakresie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych.

4. Informacje przekazywane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem mogą zostać również przekazane organowi państwa trzeciego przez właściwy organ zgodnie z postanowieniami umowy o pomocy dwustronnej zawartej z tym państwem trzecim, o ile uzyskano zgodę właściwego organu, który przekazał dane informacje jako pierwszy, i przy poszanowaniu przepisów Unii w zakresie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych.

ROZDZIAŁ VII

TAJEMNICA ZAWODOWA ORAZ INNE USTALENIA

Artykuł 41

Wykorzystanie informacji a tajemnica zawodowa i handlowa

1. Informacje zgromadzone zgodnie z art. 8, które zostały przekazane właściwym organom i Komisji, wykorzystuje się wyłącznie w celu zapewnienia zgodności z przepisami prawnymi, które chronią interesy konsumentów.

2. Informacje przekazywane w jakiejkolwiek formie pracownikom właściwych organów, sądów lub innych organów publicznych oraz Komisji, w tym informacje zgłoszone Komisji i przechowywane w bazie danych, o której mowa w art. 43, są poufne i podlegają zobowiązaniom w zakresie tajemnicy zawodowej, jeżeli ich ujawnienie wywarłoby niekorzystny wpływ na:

- a) ochronę prywatności i integralności osoby fizycznej, w szczególności w kontekście unijnych przepisów w zakresie ochrony danych osobowych;
- b) interesy handlowe osób fizycznych lub prawnych, w tym ich własność intelektualną;
- c) postępowanie sądowe i proces udzielania porad prawnych; lub
- d) cel prowadzonych inspekcji lub dochodzeń.

– 3. Niezależnie od postanowień ust. 2 właściwe organy mogą korzystać z informacji i ujawniać informacje, które są niezbędne do:

- a) udowodnienia, że doszło do wystąpienia naruszeń wewnątrzunijnych lub powszechnie występujących naruszeń;
- b) doprowadzenia do zaprzestania lub zakazu naruszeń wewnątrzunijnych lub powszechnie występujących naruszeń.

Artykuł 42

Wykorzystanie dowodów i ustaleń z dochodzeń

1. Właściwe organy mogą wykorzystywać wszelkie informacje, dokumenty, ustalenia, oświadczenia, uwierzytelnione odpisy lub przekazane im dane wywiadowcze w charakterze dowodów, niezależnie od ich formatu i nośnika, na którym są przechowywane.

2. Dowody, dokumenty, informacje, wyjaśnienia oraz ustalenia z dochodzeń zgromadzone przez właściwy organ w jednym państwie członkowskim zgodnie z art. 8 mogą zostać wykorzystane w postępowaniu wszczętym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem przez właściwe organy innych państw członkowskich bez konieczności spełnienia dodatkowych wymogów formalnych.

Artykuł 43

Baza danych i system wymiany informacji o naruszeniach

1. Komisja ustanawia i prowadzi niezbędną elektroniczną bazę danych, w której przechowuje i przetwarza uzyskane informacje w celu zapewnienia wsparcia na potrzeby rozpatrywania wniosków o wzajemną pomoc zgodnie z rozdziałem III, podejmowania środków zgodnie z rozdziałem IV i stosowania mechanizmu nadzoru zgodnie z rozdziałem V. Właściwe organy i Komisja dysponują dostępem do bazy danych w celach konsultacyjnych.
2. Informacje przekazane przez inne organy, jednostki i wyznaczone podmioty są przechowywane i przetwarzane w elektronicznej bazie danych, ale wspomniane organy, jednostki i wyznaczone podmioty nie dysponują dostępem do tej bazy danych.
3. Przechowywane dane na temat naruszenia usuwa się po upływie pięciu lat od ustania naruszenia. Okres pięciu lat rozpoczyna bieg w dniu, w którym:
 - a) organ współpracujący powiadomi Komisję o ustaniu naruszenia wewnątrzunijnego zgodnie z art. 12 ust. 3;
 - b) organ koordynujący powiadomi Komisję o ustaniu powszechnie występującego naruszenia lub o ustanowieniu zakazu w odniesieniu do powszechnie występującego naruszenia zgodnie z art. 19;
 - c) Komisja – zgodnie z art. 26 – podjęła decyzję o zamknięciu wspólnego działania dotyczącego powszechnie występującego naruszenia o wymiarze unijnym, przy czym w takim przypadku zobowiązania przedsiębiorców przechowuje się przez 10 lat, aby zapewnić zgodność z przepisami prawnymi, które chronią interesy konsumentów;
 - d) informacje zostały wprowadzone do bazy danych – dotyczy to wszystkich innych przypadków.
4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze konieczne do wdrożenia bazy danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 44

Zwolnienie z obowiązku zwrotu wydatków

Państwa członkowskie nie są zobowiązane do zwrotu wydatków poniesionych w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia. Państwo członkowskie organu wnioskującego ponosi jednak odpowiedzialność względem państwa członkowskiego organu współpracującego za wszelkie koszty i straty poniesione w wyniku zastosowania środków uznanych przez sąd za nieważne i nieuzasadnione, o ile dotyczą one istoty odnośnego naruszenia.

Artykuł 45

Krajowe plany w zakresie egzekwowania przepisów i wyznaczanie priorytetów

1. Co dwa lata, począwszy od dnia xx/xx/20xx r. [data wejścia niniejszego rozporządzenia w życie], każde państwo członkowskie przekazuje Komisji sporządzane raz na dwa lata plany egzekwowania przepisów, korzystając ze specjalnego standardowego formularza internetowego udostępnionego przez Komisję. Plany egzekwowania przepisów zawierają w szczególności:

- a) informacje o tendencjach rynkowych, które mogą wywrzeć wpływ na interesy konsumentów w danym państwie członkowskim – takie informacje zwracają uwagę na problemy, które mogą występować również w innych państwach członkowskich;
- b) w stosownych przypadkach, podsumowanie procesu wdrażania poprzedniego sporządzanego raz na dwa lata planu egzekwowania przepisów, w tym przegląd działań podjętych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, otrzymanych skarg konsumentów i innych skarg, działań w obszarze nadzoru i egzekwowania przepisów oraz istotnych czynności podjętych przez sądy, a także wyroków sądowych i innych nakazów lub środków, jak również powody, dla których poprzedni sporządzany raz na dwa lata plan egzekwowania przepisów nie mógł zostać w pełni zrealizowany;
- c) informacje o strukturze organizacyjnej, uprawnieniach i obowiązkach właściwych organów oraz o wszelkich zmianach lub planowanych zmianach dotyczących tych organów;
- d) informacje o obszarach priorytetowych w zakresie egzekwowania przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów, w danym państwie członkowskim w nadchodzących dwóch latach;
- e) propozycje obszarów priorytetowych w zakresie egzekwowania przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów, na obszarze całej Unii;
- f) przegląd dostępnych i wykorzystanych zasobów przeznaczonych na egzekwowanie przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów, w danym państwie członkowskim w nadchodzących dwóch latach;
- g) zestawienie zasobów przeznaczonych na wdrażanie niniejszego rozporządzenia w kolejnych dwóch latach.

2. W przypadku istotnej zmiany sytuacji rynkowej lub warunków rynkowych w okresie dwóch lat od przedłożenia ostatniego planu w zakresie egzekwowania przepisów państwa członkowskie mogą przedłożyć zmieniony plan w zakresie egzekwowania przepisów.

Artykuł 46

Monitorowanie i wdrażanie krajowych planów w zakresie egzekwowania przepisów

1. Komisja monitoruje wdrażanie krajowych planów w zakresie egzekwowania przepisów. Komisja może udzielać porad dotyczących wdrażania krajowych planów w zakresie egzekwowania przepisów, ustanawiać poziomy referencyjne w odniesieniu do zasobów koniecznych do wdrożenia niniejszego rozporządzenia oraz promować korzystanie z najlepszych praktyk.

2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze niezbędne do przygotowania standardowych formularzy internetowych oraz do opracowania szczegółowych informacji, które należy zawrzeć w krajowych planach w zakresie egzekwowania przepisów zgodnie z art. 45. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2.

Artykuł 47

Zasady nakładania sankcji z tytułu naruszeń wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń

1. Nakładając sankcje z tytułu naruszeń wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń, właściwe organy biorą pod uwagę m.in. następujące kwestie:

- a) zakres terytorialny naruszenia;
- b) ogólną szkodę lub potencjalną szkodę, jaką wskutek naruszenia ponieśli konsumenci w innych państwach członkowskich;
- c) ponowne wystąpienie naruszenia w tym samym państwie członkowskim lub w Unii.

2. Komisja może wydać zalecenia dotyczące sankcji z tytułu naruszeń wewnątrzunijnych i powszechnie występujących naruszeń oraz ich koordynowania zgodnie z rozdziałem IV.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 48

Komitety

1. Komisję wspiera komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 49

Powiadomienia

Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji teksty wszelkich przyjmowanych przez siebie aktów prawa krajowego lub umów dotyczących kwestii wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem aktów i umów odnoszących się do poszczególnych przypadków.

Artykuł 50

Ocena

Do dnia [najpóźniej do xx/xx/20xx r., nie później niż w terminie siedmiu lat od rozpoczęcia stosowania] Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia.

Sprawozdanie zawiera ocenę stosowania rozporządzenia obejmującą ocenę skuteczności egzekwowania przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz analizę dotyczącą m.in. zmian, jakie nastąpiły w zakresie przestrzegania przepisów prawnych, które chronią interesy konsumentów, przez przedsiębiorców prowadzących działalność na podstawowych rynkach konsumenckich, na które transgraniczna wymiana handlowa wywiera wpływ.

Artykuł 51

Zmiana załącznika do rozporządzenia (UE) nr 2006/2004

W załączniku do rozporządzenia (UE) nr 2006/2004 dodaje się następujące punkty w brzmieniu:

„18. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

19. Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym: art. 20 (Dz.U. L 376 z 27.12. 2006, s. 36).

20. Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.U. L 315 z 3.12. 2007, s. 14).

21. Rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1).

22. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty: art. 22, 23 i 24 (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3).

23. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi: art. 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, rozdział 10 oraz załączniki I i II (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego, art. 4–18 i art. 20 ust. 2 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).”.

Artykuł 52

Uchylenie

Z dniem [dzień rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] uchyla się rozporządzenie (UE) nr 2006/2004.

Artykuł 53

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [rok po wejściu rozporządzenia w życie].

Jednak artykuł 51 ma zastosowanie od dnia [dzień wejścia rozporządzenia w życie].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zastępującego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów („Rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów”)

1.2. Dziedziny polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa⁷²

Tytuł 33 – Sprawiedliwość i konsumenci – rozdział 33 04: Program na rzecz konsumentów

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

- ☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**
- ☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego**⁷³
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**
- ☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

1.4. Cel(e)

1.4.1. Wieloletnie cele strategiczne Komisji wskazane we wniosku/inicjatywie

Strategia jednolitego rynku cyfrowego

1.4.2. Cele szczegółowe i działania ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Cel szczegółowy nr:

Wypracowanie nowocześniejszych, wydajniejszych i skuteczniejszych mechanizmów współpracy w dziedzinie egzekwowania przepisów w obszarze ochrony konsumentów i przyczynienie się do ostatecznego ukształtowania jednolitego rynku cyfrowego.

⁷² ABM: *activity-based management*: zarządzanie kosztami działań - ABB: *activity-based budgeting*: budżet zadaniowy.

⁷³ O którym mowa w art. 54 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Jeżeli chodzi o konsumentów: dzięki udoskonalonym narzędziom i procedurom nowe rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów zapewni możliwość podejmowania skuteczniejszych działań w odniesieniu do szkód ponoszonych przez wielu konsumentów w rezultacie naruszeń powszechnie występujących na obszarze całej UE.

Jeżeli chodzi o podmioty gospodarcze: we wniosku nie przewidziano nałożenia żadnych zobowiązań prawnych na sektor przedsiębiorstw. Poprawa otoczenia regulacyjnego w dziedzinie rynków detalicznych powinna pozwolić przedsiębiorstwom – w tym MŚP – na wyeliminowanie kosztów fachowych porad prawnych przy prowadzeniu transgranicznej wymiany handlowej oraz zwiększyć ich pewność w kwestii tego, że takie same przepisy unijnego prawa ochrony konsumentów są egzekwowane w taki sam sposób w pozostałych państwach, z którymi przedsiębiorstwa te chcą prowadzić wymianę handlową. Spójniejsze egzekwowanie przepisów w kontekście transgranicznym poprawiłoby konkurencyjność uczciwych, działających zgodnie z prawem przedsiębiorców, zwiększyłoby konkurencję i zapewniłoby równe warunki działania na jednolitym rynku.

Jeżeli chodzi o organy egzekwowania prawa: we wniosku doprecyzuje się ramy prawne regulujące kwestie związane ze współpracą organów w kontekście transgranicznym. Komisja będzie w optymalny sposób wspierać państwa członkowskie w ich wysiłkach na rzecz egzekwowania przepisów w celu przeciwdziałania naruszeniom o istotnym wymiarze unijnym; wyeliminowane zostaną zbędne równoległe postępowania. Dzięki możliwości ponownego wykorzystania dowodów, unikaniu powielania działań i zagwarantowaniu maksymalnej spójności działań służących egzekwowaniu przepisów prawnych ograniczone zostaną koszty administracyjne. Jedno skoordynowane działanie może zastąpić 28 działań krajowych, przynosząc oszczędności netto w wysokości od 44 % (w przypadku udanego działania skoordynowanego) do 76 % (w przypadku niepowodzenia działania).

1.4.4. *Wskaźniki wyników i wpływu*

Należy określić wskaźniki, które umożliwią monitorowanie realizacji wniosku/inicjatywy.

- średni wskaźnik nieprzestrzegania przepisów;
- liczba wniosków o wzajemną pomoc w zakresie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, w odniesieniu do których nie zastosowano się do obowiązujących ograniczeń czasowych;
- liczba skoordynowanych i wspólnych działań podjętych w zakresie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów;
- liczba ostrzeżeń zgłoszonych przez zainteresowane strony, w tym Komisję, służących „do celów informacyjnych”;
- sporządzanie krajowych planów w zakresie egzekwowania przepisów;
- sporządzanie analiz porównawczych zasobów przeznaczonych na realizację współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które mają zostać zaspokojone w perspektywie krótko- lub długoterminowej*

Komisja Europejska uznała, że ostateczne ukształtowanie jednolitego rynku cyfrowego jest jednym z jej podstawowych priorytetów, służących utrzymaniu wzrostu w UE. Komisja określiła, w szczególności w swojej strategii jednolitego rynku cyfrowego⁷⁴, znaczenie, jakie ma lepszy dostęp konsumentów i przedsiębiorstw do towarów i usług oferowanych w internecie w całej Europie. Zobowiązuje się również do zapewnienia szybszego, sprawniejszego i spójniejszego egzekwowania przepisów prawa konsumenckiego w obszarze sprzedaży internetowej, a w szczególności do „doprecyzowania i rozszerzenia uprawnień właściwych organów do egzekwowania prawa oraz poprawy koordynacji prowadzonych przez nie działań w zakresie monitorowania rynku i mechanizmów ostrzegania, aby szybciej wykrywać naruszenia przepisów” za pośrednictwem przeglądu rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej*

Wszystkie środki zawarte w niniejszym wniosku dotyczą sytuacji transgranicznych lub powszechnie występujących naruszeń mających miejsce w kilku państwach członkowskich. Aspekty transgraniczne unijnych przepisów prawa ochrony konsumentów nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające indywidualnie. Same państwa członkowskie nie są w stanie zapewnić skutecznej współpracy i koordynacji swoich działań w zakresie egzekwowania przepisów. W związku z tym, w szczególności w odniesieniu do tych zagadnień, które mają skutki ogólnounijne, Komisja Europejska jest najlepiej przygotowana do objęcia roli koordynatora, biorąc pod uwagę skalę i zakres problemu oraz potrzebę koordynowania wielu organów oraz zapewnienia spójnych wyników dla konsumentów i przedsiębiorców. W tym kontekście działanie na poziomie Unii przyniosłoby wyraźne korzyści (w porównaniu z indywidualnymi działaniami państw członkowskich) pod względem poprawy skuteczności i efektywności dla wszystkich zainteresowanych podmiotów.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

W 2012 r. Komisja zleciła przeprowadzenie oceny rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów⁷⁵. W przedmiotowej ocenie stwierdzono, że rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów było korzystne dla właściwych organów, konsumentów i przedsiębiorców, oraz potwierdzono stosowność i odpowiedniość jego celów. Zwrócono również uwagę, że cele te nie zostały w pełni osiągnięte oraz że pełny potencjał rozporządzenia nie został wykorzystany. W sprawozdaniu oceniającym zidentyfikowano ograniczenia obecnych ram prawnych w zakresie współpracy w

⁷⁴ Komunikat Komisji „Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy” COM(2015) 192 final: http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/docs/dsm-communication_en.pdf

⁷⁵ Zewnętrzna ocena rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, sprawozdanie końcowe sporządzone przez Konsorcjum ds. Oceny Polityki Konsumenckiej, z dnia 17 grudnia 2012 r.: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

dziedzinie ochrony konsumentów, które stanowią praktyczne i prawne przeszkody w skutecznej współpracy między właściwymi organami, osłabiające skuteczność i efektywność rozporządzenia (np. niewystarczające minimalne uprawnienia organów egzekwowania prawa; niedostateczna wymiana informacji o rynku; ograniczone mechanizmy zwalczania powszechnie występujących naruszeń).

1.5.4. Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia:

Wniosek jest jedną z inicjatyw w ramach strategii jednolitego rynku cyfrowego Komisji Europejskiej. Wniosek jest również w pełni spójny i zgodny z istniejącymi obszarami polityki Unii, w tym w sektorze transportu. Uzupełnia on ustalenia dotyczące współpracy (wymiany informacji między organami) dostępne w instrumentach sektorowych określonych w rozporządzeniu w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów.

1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy

☐ Wniosek/inicjatywa o ograniczonym okresie trwania

- ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r.

X Wniosek/inicjatywa o nieograniczonym czasie trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania⁷⁶

X Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- X w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- X przez agencje wykonawcze

X Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☐ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 208 i 209 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

Wdrażanie rozporządzenia, którego dotyczy niniejszy wniosek, powinno odbywać się w drodze bezpośredniego zarządzania scentralizowanego przez Komisję. Zarządzanie rozporządzeniem, którego dotyczy niniejszy wniosek, może być uzupełnione o działania z udziałem Agencji Wykonawczej ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności (Chafea), której, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r.⁷⁷, można

⁷⁶ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

⁷⁷ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

powierzyć pewne zadania z zakresu zarządzania programami wspólnotowymi. Komisja powierzyła Chafea zadania wykonawcze związane z zarządzaniem programem na rzecz konsumentów na lata 2014–2020⁷⁸, który stanowi podstawę prawną udzielania zamówień publicznych i dotacji w dziedzinie współpracy w zakresie egzekwowania przepisów.

⁷⁸

Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 42.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

Na mocy nowego rozporządzenia komitet w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów zapewni stałą platformę do dyskusji kwestii związanych z wdrażaniem nowego rozporządzenia.

W wniosku sugeruje się, aby Komisja oceniła skuteczność nowego rozporządzenia i przedstawiła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w terminie nie późniejszym niż w ciągu 7 lat od wejścia w życie tego rozporządzenia.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko.

Nie stwierdzono ryzyka.

2.2.2. Informacje dotyczące struktury wewnętrznego systemu kontroli.

Nie dotyczy.

2.2.3. Oszacowanie kosztów i korzyści wynikających z kontroli i ocena prawdopodobnego ryzyka błędu

Nie dotyczy.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony.

W art. 14 rozporządzenia nr 254/2014 w sprawie wieloletniego programu na rzecz konsumentów na lata 2014–2020 określa się środki w celu zapewnienia ochrony interesów finansowych Unii: na przykład decyzje, umowy i zamówienia w ramach realizacji programu ochrony konsumentów będą wyraźnie przyznawać Komisji, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia do przeprowadzania audytów, kontroli na miejscu oraz inspekcji. Ponadto na etapie oceny zaproszeń do składania wniosków lub ofert wnioskodawcy i oferenci będą kontrolowani pod kątem opublikowanych kryteriów wykluczających na podstawie oświadczeń i z wykorzystaniem systemu wczesnego ostrzegania. Co więcej, wszyscy pracownicy zajmujący się zarządzaniem umowami, jak również audytorzy i administratorzy, którzy sprawdzają oświadczenia beneficjentów na miejscu, będą regularnie szkoleni w zakresie kwestii związanych z nadużyciami finansowymi i nieprawidłowościami.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer Rozdział 33 04 Dział: Program na rzecz konsumentów	Zróżnicowane/niezróżnicowane 79	państw EFTA 80	krajów kandydujących 81	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
Nr 3 Bezpieczeństwo i Obywatelstwo	33 04 01 Program na rzecz konsumentów na lata 2014–2020	Zróżnicowane	TAK	NIE	NIE	NIE

- Nowe linie budżetowe, o których utworzenie się wnioskuję: **Brak nowych linii budżetowe, o których utworzenie się wnioskuję.**

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
		Zróżnicowane/niezróżnicowane	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego

⁷⁹ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane.

⁸⁰ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

⁸¹ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

[Niniejszą część należy uzupełnić przy użyciu [arkusza kalkulacyjnego dotyczącego danych budżetowych o charakterze administracyjnym](#) (drugi dokument w załączniku do niniejszej oceny skutków finansowych) i przesłać do CISNET w celu konsultacji między służbami.]

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	3	Bezpieczeństwo i Obywatelstwo
---	----------	--------------------------------------

Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów			Rok N ⁸² 2018	Rok N+1 2019	Rok N+2 2020		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
• Środki operacyjne										
Numer linii budżetowej 33 04 01	Zobowiązania	(1)	0	0	0					0
	Płatności	(2)	0	0	0					0
Numer linii budżetowej	Zobowiązania	(1a)								
	Płatności	(2a)								
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ⁸³										
Numer linii budżetowej 33 01 04 03		(3)								

⁸² Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

⁸³ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Środki OGÓŁEM Dla Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości i Konsumentów Żadne nowe środki nie są potrzebne, ponieważ wsparcie na rzecz działalności w zakresie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów zostało już zaplanowane w ramach programu na rzecz konsumentów na lata 2014–2020.	Zobowiązania	=1+1a +3	0	0	0					0
	Płatności	=2+2a +3	0	0	0					0

• OGÓŁEM środki operacyjne	Zobowiązania	(4)								
	Płatności	(5)								
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)								
Środki OGÓŁEM na DZIAŁ 3 wieloletnich ram finansowych	Zobowiązania	=4+6								
	Płatności	=5+6								

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu:

• OGÓŁEM środki operacyjne	Zobowiązania	(4)								
	Płatności	(5)								
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)								
Środki OGÓŁEM na DZIAŁY 1–4 wieloletnich ram finansowych (Kwota referencyjna)	Zobowiązania	=4+6								
	Płatności	=5+6								

Dział wieloletnich ram finansowych	5	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok N 2018	Rok N+1 2019	Rok N+2 2020		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów									
• Zasoby ludzkie		0,268	0,268	0,268					0,804
• Pozostałe wydatki administracyjne									
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów Nowe środki nie są konieczne, ponieważ działania zostaną przeprowadzone w ramach reorganizacji istniejących zadań.	Środki	0,268	0,268	0,268					0,804

Środki OGÓŁEM na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,268	0,268	0,268					0,804
---	--	-------	-------	-------	--	--	--	--	--------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok N ⁸⁴	Rok N+1	Rok N+2		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić	OGÓŁEM
--	--	------------------------	------------	------------	--	--	---------------

⁸⁴

Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

		2018	2019	2020		cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			
Środki OGÓŁEM na DZIAŁY 1–5 wieloletnich ram finansowych	Zobowiązania								
	Płatności								

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok N		Rok N+1		Rok N+2		Rok N+3		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)						OGÓŁEM	
	PRODUKT																	
	Rodzaj ⁸⁵	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ⁸⁶ ...																		
– Produkt																		
– Produkt																		
– Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma częściowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2 ...																		
– Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma częściowa																		
KOSZT OGÓŁEM																		

⁸⁵ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

⁸⁶ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cele szczegółowe ...”.

3.2.3. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne

3.2.3.1. Streszczenie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N ⁸⁷ 2018	Rok N+1 2019	Rok N+2 2020		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)	OGÓŁEM
--	--------------------------------	--------------------	--------------------	--	--	--------

DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	0,268	0,268	0,268					0,804
Pozostałe wydatki administracyjne								
DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych – suma częstkowa	0,268	0,268	0,268					0,804

Poza DZIAŁEM 5⁸⁸ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki administracyjne								
Poza DZIAŁEM 5 wieloletnich ram finansowych – suma częstkowa								

OGÓŁEM	0,268	0,268	0,268					0,804
---------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

⁸⁷

Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

⁸⁸

Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok N 2018	Rok N+1 2019	Rok N+2 2020		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
33 04 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	2 EPC	2 EPC	2 EPC		Zasoby te jednak zostaną na stałe wyłączone z istniejących przydzielonych stanowisk w DG JUST.		
XX 01 01 02 (w delegaturach)							
XX 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy)⁸⁹							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT i JED w delegaturach)							
XX 01 04 yy ⁹⁰	– w centrali						
	– w delegaturach						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM							

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Wymagane zasoby wskazano bez uwzględnienia zadań, które będą wykonywane przez agencję wykonawczą. Wniosek nie prowadzi do zwiększenia zasobów już zaangażowanych w agencji wykonawczej.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Administratorzy: zapewnianie i monitorowanie prawidłowego wdrażania i wykonywania polityki UE w zakresie egzekwowania unijnych przepisów prawa ochrony
--	--

⁸⁹ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

⁹⁰ W ramach podziału na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

	konsumentów oraz sprawozdawczość w tym zakresie; • śledzenie zmian polityki w obszarze egzekwowania przepisów oraz wymiany informacji między państwami członkowskimi; • uczestniczenie w spotkaniach organizowanych w ramach procedury komitetowej i reprezentowanie Komisji na takich spotkaniach; • identyfikowanie, przygotowanie, uczestniczenie i śledzenie inicjatyw w ramach rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów, w szczególności w celu zapewnienia koordynacji działań służących egzekwowaniu przepisów prawnych podejmowanych przez krajowe organy egzekwowania prawa. Asystenci: • zapewnienie wsparcia administracyjnego w zakresie funkcjonowania komitetu procedury komitetowej; • wykonywanie różnych zadań związanych z kontaktami z korespondentami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz z zainteresowanymi stronami w obszarze współpracy w zakresie egzekwowania przepisów; • zapewnienie wsparcia administracyjnego w zakresie funkcjonowania narzędzia informatycznego wspierającego współpracę w dziedzinie ochrony konsumentów; • pomoc przy ogłaszaniu i monitorowaniu zaproszeń do składania wniosków oraz przy zarządzaniu takimi zaproszeniami i przy realizacji umów.
Personel zewnętrzny	

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

- ☒ Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.
- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.

Należy wyjaśnić, na czym ma polegać przeprogramowanie, określając linie budżetowe, których ma ono dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

- ☐ ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

☒ Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich.

- Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym:

Środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody różne

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów:	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ¹						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł								

W przypadku wpływu na dochody różne „przeznaczone na określony cel” należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmuje.

--

Należy określić metodę obliczania wpływu na dochody.

--

¹ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.